

VERANTWOORDING

Tevredenheid Leerlingen ISK

Een vragenlijst van Kwaliteitscholen

In het kort

Dit onderzoek wordt gebruikt voor het meten van de tevredenheid en veiligheid van leerlingen in Internationale Schakelklassen. Het onderzoek is tot stand gekomen door het samenvoegen van de reeds bestaande Monitor Tevredenheid ISK-leerlingen en een in 2017 nieuw ontwikkelde vragenlijst voor Schoolklimaat & Veiligheid

Inhoud

Inleiding	4
Algemene informatie.....	4
Vragen – Domeinen - Inspectie	6
Achtergrond.....	7
Validiteit Kwalitatief	8
Interne validiteit	8
Externe validiteit	9
Non-respons	10
Inhoudsvaliditeit.....	11
Criteriumvaliditeit	11
Betrouwbaarheid en Validiteit Monitor Tevredenheid Leerlingen ISK	12
Constructvaliditeit	12
Dataselectie	12
Segmentatieprocedure.....	13
Tussentijdse conclusie op basis van de vragenlijst ‘Monitoring Tevredenheid ISK-leerlingen’	17
Betrouwbaarheid.....	18
Ondersteuning.....	18
Schoolklimaat	20
Niveau.....	21
Motiverende rol docent	22
Betrokkenheid Ouders	23
Betrouwbaarheid en Validiteit Schoolklimaat & Veiligheid	24
Constructvaliditeit	24
Dataselectie	24
Segmentatieprocedure.....	28
Betrouwbaarheid.....	32
Welbevinden	32
Ervaren Veiligheid.....	33
Aantasting Veiligheid.....	34
Eindproduct	36
Samenvatting gegevens.....	37
Planning schooljaar 2017-2018	38
Literatuur.....	39
Volledige Vragenlijst 2017-2018	40

Protocol van afname voor Tevredenheid Leerlingen isk.....	41
Uitleg en nadere toelichting per stelling.....	45
Follow – up, 2 extra vragenlijsten	54
Resultaten van onderzoek.....	55
Downloaden van resultaten	55
Exporteren van resultaten.....	56
Evaluatieformulier Tevredenheid Leerlingen isk.....	57
Evaluatie stap 1, inventarisatie	58
Evaluatie stap 2, zoeken naar een verklaring.....	59
Evaluatie stap 3, zoeken naar een oplossing.....	59
Taalniveau	60
Versiebeheer	62

Inleiding

Algemene informatie

Doel Met de vragenlijst Tevredenheid Leerlingen ISK meet een school de tevredenheid en veiligheid en schoolklimaat van leerlingen in Internationale Schakelklassen. Deze vragenlijst meet de aspecten Welbevinden, Ervaren veiligheid en Aantasting veiligheid volgens de wet Schoolklimaat & Veiligheid, alsmede enkele aspecten van het onderzoekskader van de inspectie van onderwijs.

Inrichting	Onderzoekstype	Anoniem
	Deelnemers	Leerlingen
	Anonimiteit aanpasbaar	Nee
	Vrije vraagkeuze mogelijk	Ja
	Voorkeur in te vullen	Per vraag
	Vraagstap	Nee
	Optie Mentor ziet resultaat eigen leerlingen	n.v.t.
	Groepen Genereren	n.v.t.
	Periodes	nov -juni

Benchmark 01-01-2015 – 30-06-2015: 5 scholen, 273 respondenten
01-01-2016 – 30-06-2016: 21 scholen, 1188 respondenten
01-01-2017 – 30-06-2016: 16 scholen, 1046 respondenten

Domeinen Deze vragenlijst presenteert de resultaten in rapport Schoolklimaat en Veiligheid en in Rapport Algemeen in spingrafieken en anderszins op deze domeinen:

Welbevinden	Zorgbegeleiding
Ervaren Veiligheid	Niveau
Aantasting Veiligheid	Motiverende rol docent
Pestindicator	Betrokkenheid ouders
Ondersteuning	

Inspectie U krijgt feedback op de volgende indicatoren van de Webapplicatie Inspectie:
OP2: Zicht op ontwikkeling en Begeleiding;
OP3: Didactisch handelen;
SK1: Schoolklimaat & Veiligheid;
OR1: Resultaten.
Zie [Vragen – domeinen – inspectie](#).

Verdieping De volgende vragenlijsten kunnen als verdieping worden gebruikt:

ISK werhouding/studievaardigheden door docent
ISK werkhouding/studievaardigheden zelfevaluatie

MMP Resultaten van leerlingen worden als cijfer (1 t/m 10 op twee decimalen) verzonden op allerlei filters (bijvoorbeeld klas; klas / geslacht; klas / schooltype; leerjaar; leerjaar / geslacht; leerjaar / schooltype), waarbij de groep uit minstens 5 leerlingen moet bestaan. Er wordt ook een benchmarkcijfer verzonden, aan het einde van de periode.

Vragen	Aantal stellingen	42
	Antwoordmogelijkheid	Radio zeer oneens → zeer eens, 5 keuzes Radio: zeer oneens → zeer eens, 5 k + (wn/nvt) Cijfer, berekent gemiddeld cijfer 1 tm 10 Tekstvak meer regels

Rapporten	Rapport Algemeen	Ja
	Rapport Leerjaar	Ja
	Rapport Kengetallen	Ja
	Rapport XY	Nee
	Rapport Individueel	Nee
	RisicoMeter	Nee
	Rapport Signalering (Pluslicentie)	Ja

Meer info	Periode	01-11 t/m 30-04
	Handleiding	niet specifiek
	Protocol	ja
	Meer informatie bij info	ja
	Verantwoording	ja
	Weblog	ja
	Evaluatieformulier	ja

Rechten Standaard zoals onderstaande sheet.

Onderstaande gebruikersgroep mag resultaten zien van ...		
	EXTERNE SELECTIES alle resultaten	INTERNE SELECTIES teamresultaat middenman.
Gebruikersgroep	☐	☐
Externen	☐	☐
Leerlingen	☐	☐
Ouders	☐	☐
Stagiair	☐	☐
Docent	☒	☒
OOP	☐	☐
Zorgbegeleider	☐	☐
Middenmanager	☒	☒
Directie	☒	☒
Schoolbeheerders	☒	☒
Schoolbeheerder Light	☐	☐
Schoolbeheerder P&O	☐	☐
Koppelingen School	☐	☐
Scholengroep	☒	☒
Scholengroep Light	☐	☐
Scholengroep P&O	☐	☐
Koppelingen Scholengroep	☐	☐
Bestuurders	☒	☐
Beheerder Be	☐	☐
Bestuurders P&O	☐	☐

Vragen – Domeinen - Inspectie

Vraag	Domeinen	Inspectie
Ik ga met plezier naar school.	S&V: Welbevinden	SK1. Schoolklimaat en Veiligheid
Ik voel me prettig op school.	S&V: Welbevinden	SK1. Schoolklimaat en Veiligheid
Ik vind het leuk op school.	S&V: Welbevinden	SK1. Schoolklimaat en Veiligheid
De school organiseert leuke activiteiten. (schoolfeesten, musea, uitstapjes)	S&V: Welbevinden	SK1. Schoolklimaat en Veiligheid
De leraren vragen aan mij of ik de lessen ook begrijp.	Ondersteuning	OP3. Didactisch handelen
De leraren leggen de lesstof goed uit.	Ondersteuning	OP3. Didactisch handelen
De mentor zorgt ervoor dat ik mij prettig voel in de klas.	Ondersteuning	OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding
Mijn mentor heeft altijd tijd voor mij.	Ondersteuning, Zorgbegeleiding	OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding
Mijn leraar ziet wanneer het niet zo goed met mij gaat.	Ondersteuning, Zorgbegeleiding	
De leraren helpen mij in de les als ik iets niet begrijp.	Ondersteuning	OP3. Didactisch handelen
Ik leer hoe ik problemen moet oplossen.	Ondersteuning, Zorgbegeleiding	OP3. Didactisch handelen
Als ik een probleem heb, weet ik waar ik naar toe moet op school.	Ondersteuning, Zorgbegeleiding	
De lessen die ik krijg zijn niet te moeilijk, maar ook niet te makkelijk.	Ondersteuning	OP3. Didactisch handelen
De leraren bespreken met mij hoe ik de opdrachten gemaakt heb.	Ondersteuning	OP3. Didactisch handelen
De opdrachten in de les begrijp ik.	Niveau	OP3. Didactisch handelen
Ik durf in de klas vragen te stellen.	Niveau	OP3. Didactisch handelen
De leraren houden rekening met mijn taalniveau.	Niveau	OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding
De leraren zeggen tegen mij dat ik het goed doe.	Niveau	OP3. Didactisch handelen
Ik vind het tempo waarin ik Nederlands leer goed.	Niveau	
Ik kan op school laten zien wat ik kan.	Niveau	OR1. Resultaten
Ik ben tevreden over mijn resultaten.	Niveau	OR1. Resultaten
De leraren helpen mij om duidelijk te maken wie ik ben, wat ik kan en wat ik wil.	Motiverende rol docent	OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding
De leraren helpen mij om duidelijk te maken welke mogelijkheden er zijn voor mij in de toekomst.	Motiverende rol docent	OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding
De leraren helpen mij met het zoeken naar een vervolgopleiding.	Motiverende rol docent	OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding
De leraren leggen mij uit hoe ik het best kan leren.	Motiverende rol docent	OP3. Didactisch handelen
Mijn klasgenoten zijn voorzichtig met de spullen van een ander.	S&V: Ervaren Veiligheid	SK1. Schoolklimaat en Veiligheid
Mijn klasgenoten zorgen ervoor dat de klas en de school netjes blijven.	S&V: Ervaren Veiligheid	SK1. Schoolklimaat en Veiligheid
De schoolregels zijn voor alle leerlingen hetzelfde.	S&V: Ervaren Veiligheid	SK1. Schoolklimaat en Veiligheid
Op deze school heeft iedereen respect voor elkaar.	S&V: Ervaren Veiligheid	SK1. Schoolklimaat en Veiligheid
Ik voel me veilig op school.	S&V: Ervaren Veiligheid	SK1. Schoolklimaat en Veiligheid
Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit andere klassen. [i] Pesten = als iemand heel vervelend tegen je doet. Je voelt je daardoor ongelukkig. De ander stopt er niet mee, ook niet als je erom vraagt.	Pestindicator, S&V: Aantasting Veiligheid	SK1. Schoolklimaat en Veiligheid
Ik ben dit schooljaar gepest door klasgenoten.	Pestindicator, S&V: Aantasting Veiligheid	SK1. Schoolklimaat en Veiligheid
Ik ben dit schooljaar bedreigd op school.	S&V: Aantasting Veiligheid	SK1. Schoolklimaat en Veiligheid
Ik ben dit schooljaar gepest op het internet door leerlingen van deze school.	Pestindicator, S&V: Aantasting Veiligheid	SK1. Schoolklimaat en Veiligheid
Ik ben dit schooljaar expres pijn gedaan op school.	S&V: Aantasting Veiligheid	SK1. Schoolklimaat en Veiligheid
Mijn ouders/verzorgers komen naar de ouderavond of oudermiddag.	Betrokkenheid ouders	
Mijn ouders/verzorgers weten hoe het met me gaat op school.	Betrokkenheid ouders	
Mijn ouders/verzorgers hebben contact met school.	Betrokkenheid ouders	
Mijn ouders/verzorgers vragen mij wat er gebeurt op school.	Betrokkenheid ouders	
Mijn mentor spreekt met mijn ouders/verzorgers over hoe het met me gaat op school.	Betrokkenheid ouders	OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding
Welk "rapportcijfer" zou je de school willen geven?	Rapportcijfer	
Hier kun je iets schrijven over de school. Wat kan beter of wat vind je heel goed? Als je klaar bent, kun je op de verzendknop klikken.	Open vraag	

Achtergrond

De vragenlijst 'Tevredenheid Leerlingen ISK' heeft als doel de tevredenheid van de leerlingen van internationale schakelklassen in kaart te brengen. Dit onderzoek is in 2012 ontwikkeld samen met een aantal scholen, te weten: Da Vinci College (Leiden); Esloo (Den Haag); Groene Hart Lyceum (Alphen aan den Rijn), Scholen aan Zee (Den Helder); Stedelijk Dalton Dordrecht en Valuascollege (Venlo). In 2017 is er een aanvulling gedaan op dit onderzoek, specifiek op het gebied van Schoolklimaat & Veiligheid, in samenwerking met CSG Groene Hart (Alphen aan Rijen), Da Vinci College (Leiden), Diamant College (Den Haag), de Internationale Vos (Vlaardingen), ISK Den Bosch (Den Bosch), ISK Wereldschool (Waalwijk), LMC (Rotterdam), RGO Middelharnis (Middelharnis), RSG Lingecollege (Tiel).

De meeste leerlingen in het ISK leren pas net Nederlands. Hierdoor is de reguliere vragenlijst voor Leerlingtevredenheid niet geschikt voor ze. In 2017 is er een evaluatie geweest en naar aanleiding hiervan is de vragenlijst aangepast. Het taalgebruik is nog eenvoudiger gemaakt. Tevens zijn alle stellingen voorzien van een uitleg, die gebruikt kan worden als leerlingen een vragenlijst invullen.

In het kader van de wetgeving ten aanzien van Schoolklimaat en Veiligheid zijn schooljaar 2017-2018 de domeinen toegevoegd van Welbevinden, Ervaren Veiligheid en Aantasting Veiligheid. Er is een verantwoording gestuurd naar de inspectie, de onderwijsinspectie heeft dit instrument goedgekeurd (eind november 2017)

Verder zijn enkele stellingen afgevalen of licht aangepast, voor meer betrouwbare metingen van de domeinscores.

Het onderzoek wordt jaarlijks uitgezet onder leerlingen in de vastgestelde periode. De resultaten zijn schoolbreed zichtbaar, maar ook per klas en leerjaar.

Validiteit Kwalitatief

Algemeen over de Validiteit

Kwaliteitscholen streeft naar een zo hoog mogelijke validiteit van de vragenlijsten die onder beheer vallen van Kwaliteitscholen. De waarborging van de validiteit gebeurt zoveel mogelijk in het meetinstrument zelf, zodat er zo min mogelijk ruimte is voor verwarring onder de applicatiebeheerders die de vragenlijsten uitzetten. Op de Informatiepagina van Kwaliteitscholen zijn veel handleidingen te vinden die ondersteuning bieden in het uitzetten en interpreteren van de onderzoeken (bv *'Wat houdt het Rapport Kengetallen precies in'* of *'Handleiding Rapporten Genereren'*). Men kan tevens vragen stellen aan de servicedesk van Kwaliteitscholen. Op die manier tracht Kwaliteitscholen de validiteit te maximaliseren.

Hieronder volgend zal een aantal subonderdelen van de validiteit van Monitoring Tevredenheid ISK - Leerlingen nader onder de loep worden genomen.

Interne validiteit

Bij de interne validiteit gaat het erom of de onderzoeksvraag correct en volledig beantwoord kan worden. In de meeste voorkomende gevallen wordt Tevredenheid Leerlingen ISK ingezet, om te meten in hoeverre de leerlingen tevreden zijn en/of hoe veilig zijn en zich voelen. Voor deze doelstelling, kan geconcludeerd worden dat het onderzoek sterk inhoudsvalide is. De tevredenheid van de ISK Leerlingen wordt aan de hand van zeven gevalideerde dimensies gemeten. Welke onderdelen er precies allemaal zijn wordt onder Constructvaliditeit verder uiteengezet.

In deze vragenlijst zijn alle vragen gemeten op een 5-punts Likertschaal (met 'Weet Niet' antwoord-optie op selecte vragen). Alle Likertschalen zijn zo opgesteld dat een hogere score een 'positieve' uitkomst geeft. Wanneer 'weet niet' wordt ingevuld door een leerling, wordt deze gecodeerd als missing en niet meegenomen in de analyses. In de data-export worden missing values weergegeven met een 0. Voor schooljaar 2017-2018 zal Kwaliteitscholen een geautomatiseerde methode implementeren om *speeding* en *straightlining* gedrag tegen te gaan. *Speeding* verwijst naar het 'te snel' invullen van een vragenlijst. Dit is het geval wanneer men de vragenlijst zo snel invult, dat de antwoorden onmogelijk doordacht kunnen zijn. Dit gaat vaak hand in hand met *straightlining*, wat verwijst naar gedrag waarbij respondenten op elke stelling hetzelfde antwoord geven. Nu wordt dit nog handmatig aangevuld per analyse.

Externe validiteit

De externe validiteit van het onderzoek Tevredenheid Leerlingen kan op twee manieren worden benaderd. Enerzijds is er de externe validiteit van de huidige responsset van ISK-leerlingen die het onderzoek via Kwaliteitscholen hebben afgenomen en in hoeverre deze representatief voor de totale populatie ISK-leerlingen. De steekproeven die gebruikt zijn voor het onderzoek, wordt uitgebreider omschreven in de volgende hoofdstukken. De steekproef is van voldoende grootte. Of de steekproef dezelfde kenmerken bezit is lastiger te bepalen, aangezien gegevens als leeftijd en geslacht minder toegankelijk is. Kwaliteitscholen heeft als doelstelling om hier in schooljaar 2017-2018 uitgebreider onderzoek naar te doen.

Anderzijds is er de externe validiteit van de deelnemers aan het onderzoek van één enkele school of scholengroep in verhouding tot de totale leerlingpopulatie van de school. Het is voor deze scholen de vraag of de groep ondervraagde leerlingen representatief is voor hun totale populatie. De representativiteit van een groep leerlingen valt of staat met grootte van de ondervraagde groep. De onderstaande formules kunnen worden gebruikt om een minimaal en wenselijk aantal respondenten te berekenen. In het schooljaar 2017-2018 draait Kwaliteitscholen een proef met het automatiseren van deze gegevens voor scholen bij het onderzoek Tevredenheid Leerlingen. Wanneer deze proef succesvol is, wordt deze uitgerold naar andere onderzoeken als Tevredenheid Leerlingen ISK.

Formules voor steekproefgrootte

De formule voor minimale respons is:

$$Nettorespons = \frac{N \times Z^2 \times p(1 - p)}{Z^2 \times p(1 - p) + (N - 1) \times F^2}$$

N: de grootte van de populatie (het team)

z: de standaardafwijking die bij het gekozen betrouwbaarheidsniveau (90%) hoort = 1,64.

p: de kans dat iemand een bepaald antwoord geeft = 50%

F: de gewenste nauwkeurigheid = 7%

De formule voor de gewenste respons is:

$$nettorespons = \frac{N \times Z^2 \times p(1 - p)}{Z^2 \times p(1 - p) + (N - 1) \times F^2}$$

N: de grootte van de populatie

z: de standaardafwijking die bij het gekozen betrouwbaarheidsniveau (95%) hoort = 1,96

p: de kans dat iemand een bepaald antwoord geeft = 50%

F: de gewenste nauwkeurigheid = 5%

Non-respons

Non-respons in de brede zin komt voor op twee manieren. Ten eerste is er de vorm van non-respons op losse items, ten tweede is er de non-respons op het volledige onderzoek. Non-respons op losse items (*missingness*) kan verschillende redenen hebben. Participanten kunnen bijvoorbeeld de vraag over het hoofd zien, weigeren een antwoord te geven, of het simpelweg niet weten. Gelukkig kan hiervoor statistisch gecorrigeerd worden. In alle analyses vanuit Kwaliteitscholen wordt dit geïmplementeerd. Verder worden missende waardes niet meegenomen in de berekening van de domeinscores. Verder hebben een select aantal items een 'weet niet/niet van toepassing' optie en is een antwoord op elke stelling verplicht om verder te gaan in de vragenlijst.

Overigens kan ook volledige non-respons plaats vinden. Volgens de Kennisbasis Statistiek wordt non-respons bij enquêtes vooral veroorzaakt door onbereikbaarheid van de proefpersoon en door zijn of haar, al of niet gemotiveerde, weigering aan het onderzoek deel te nemen. De weigerende proefpersonen zijn vaak verschillende typen mensen, met verschillende motivaties om niet deel te nemen. Het zo laag mogelijk houden van deze vorm van non-respons ligt bij de schoolbeheerders. Binnen Kwaliteitscholen zijn meerdere mogelijkheden om in te zien, wie allemaal het onderzoek nog niet hebben ingevuld. Het is vervolgens aan schoolbeheerders zelf om hier proactief naar te handelen.

Inhoudsvaliditeit

De inhoudsvaliditeit wordt gewaarborgd door de procedure die wordt toegepast voor het samenstellen van een onderzoek. Die procedure is:

1. Zoeken naar deskundigen van scholen die mee willen werken aan de ontwikkeling van de vragenlijst. In dit geval hebben 6 scholen meegewerkt aan de tevredenheidsvragen en 3 scholen voor Schoolklimaat & Veiligheid).
2. Met deze deskundigen wordt aan de hand van gesprekken en literatuurstudie een probleemanalyse gemaakt.
3. De responsgroep wordt bepaald (leerlingen).
4. De subvragen worden ontwikkeld. Dit worden de domeinen van een onderzoek.
5. De vragenlijst wordt ontwikkeld in meerdere sessies.
6. Het voorlopig ontwerp van de vragenlijst wordt middels interviews voorgelegd aan een aantal representanten van de responsgroep.
7. De vragenlijst wordt uitgezet door een representatief groepje respondenten;
8. De laatste aanpassingen worden gedaan en de vragenlijst kan worden uitgezet.

Doordat Kwaliteitscholen deskundigen inschakelt en gebruik maakt van onderzoek en literatuurstudie kan worden gesteld dat Kwaliteitscholen in hoge mate voldoet aan de indruks- en inhoudsvaliditeit. Om de kwaliteit van de data te verhogen, zal bij elke vragenlijst worden toegevoegd:

1. Een handleiding, zodat de vragenlijst bij iedereen op dezelfde manier wordt afgenomen en iedereen de data op de juiste wijze kan interpreteren.
2. Uitleg over de betrouwbaarheid
3. Uitleg over de validiteit
4. (Indien toepasbaar) Uitleg over de normen die worden gehanteerd.

Criteriumvaliditeit

Over de voorspellende waarde van een concreet criterium is van de verschillende onderzoeken nog niet veel bekend. Kwaliteitscholen heeft de ambitie om dit te gaan onderzoeken in het schooljaar 2017-2018. Dit is echter slechts beperkt mogelijk met de beschikbare data in het systeem. Aangezien het ook niet het doel is van Kwaliteitscholen om voorspellende modellen op te stellen vanuit de verscheidene onderzoeken, heeft dit ook een lagere prioriteit. De enige concrete criteria die op te stellen zijn en te onderzoeken in de Kwaliteitscholen webapplicatie, zullen voorlopig enkel voor valideringsdoeleinden worden ingezet.

Betrouwbaarheid en Validiteit Monitor Tevredenheid Leerlingen ISK

Het onderzoek 'Tevredenheid Leerlingen ISK' is op een andere manier dan normaal gesproken bij Kwaliteitscholen tot stand gekomen. In eerste instantie is gestart met een validering van het onderzoek 'Monitor Tevredenheid Leerlingen ISK'. Uit deze validatiestudie, kwam een te beperkte hoeveelheid aan stellingen rondom Schoolklimaat & Veiligheid naar voren. Om een hoeveelheid aan betere stellingen te genereren, is er besloten een pilotonderzoek uit te voeren naar extra stellingen ten aanzien van dit thema. De resultaten van beide onderzoeken zijn samengenomen in één uiteindelijke vragenlijst 'Tevredenheid Leerlingen ISK'.

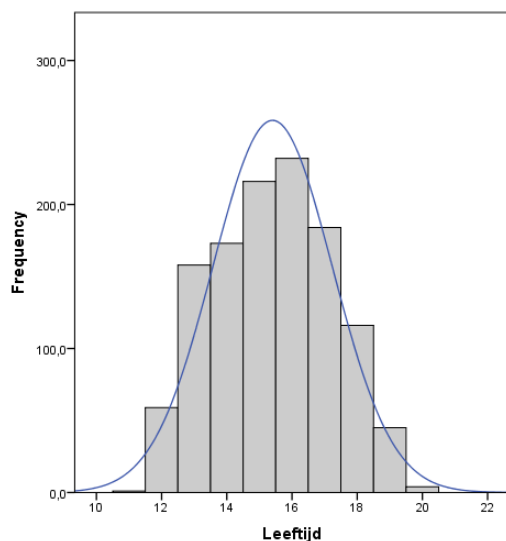
Constructvaliditeit

Dataselectie

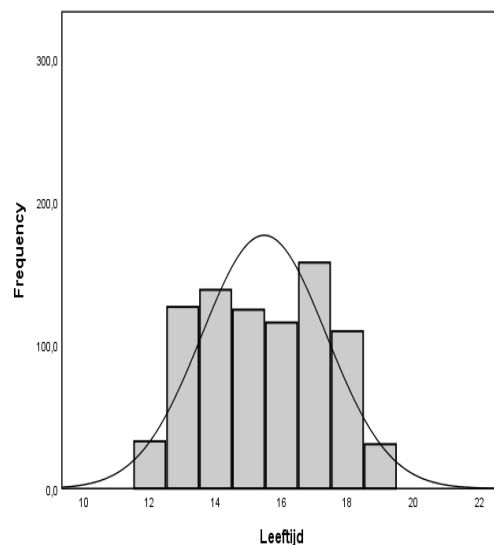
Voor de eerste stap in segmentatie zijn alle leerlingen die het onderzoek 'Monitor Tevredenheid Leerlingen ISK' hebben ingevuld in het schooljaar 2015-2016 geselecteerd. Geen respondent is uitgesloten van deze groep (na controle op straightlining en tegenstrijdige waarnemingen), waarmee een steekproef van $N = 1188$ gerealiseerd. De factorstructuur is ook gevalideerd op de data verzameld in het schooljaar 2016-2017, met een steekproef van $N = 984$ zonder uitsluiting van respondenten. Er is ook gepoogd de factorstructuur te valideren bij alle leerlingen die het onderzoek in het schooljaar 2014-2015 hebben ingevuld. Ondanks dat er geen respondenten waren uitgesloten, wat leidde tot een steekproef van $n = 273$, was de steekproef te klein voor het correct uitvoeren van de benodigde analyses.

De verdeling van leeftijd voor het schooljaar 2015-2016 staat in Figuur 1 weergegeven. De gemiddelde leeftijd bedroeg $M = 15.4$ ($SD = 1.83$). Met een skewness en kurtosis binnen $[-1; +1]$ (skewness = .16, kurtosis = -.53), lijkt de leeftijd in schooljaar 2015-2016 normaal verdeeld. Voor het schooljaar 2016-2017 is de verdeling van de leeftijd weergegeven in Figuur 2. De was de gemiddelde leeftijd $M = 15.47$ ($SD = 1.89$). Met skewness = -.00, kurtosis = - 1.092 lijkt het dat de leeftijd een meer uniforme verdeling heeft.

Figuur 1 Histogram voor leeftijd in 2015-2016

Figuur 2 Histogram voor leeftijd in 2016-2017

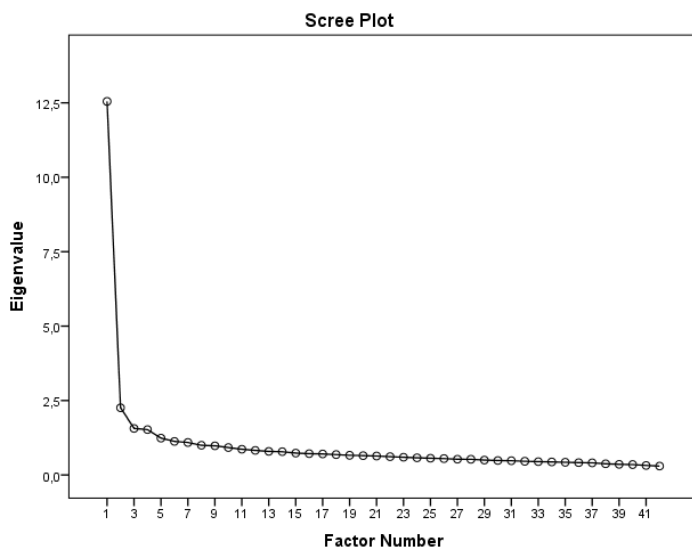

Segmentatieprocedure

De dimensionaliteit van de vragenlijst zal worden verkend aan de hand van een exploratieve factoranalyse over data van schooljaar 2015-2016. De gevonden factorstructuur zal aansluitend worden gevalideerd met behulp van een confirmatieve factor analyse over de data van het schooljaar 2015-2016. Dit is ook geprobeerd met de data van schooljaar 2014-2015, alleen was hiervoor de steekproef niet groot genoeg.

Voor de exploratieve analyse wordt gebruik gemaakt van een Principiële Factor Analyse met promax rotatie ($\kappa = 4$). In eerste instantie zijn, met uitzondering van stelling 20 ('De leraren helpen je als er wordt gepest.'), alle items ingevuld voor analyse. Dit item was optioneel en bevatte zeer veel missing waarden. Dit resulteerde in factoroplossing van 7 factoren met $R^2 = 41.16\%$. Hiervoor is zowel gebruikt gemaakt van Kaiser criterium ($\lambda > 1$). Op basis van het screeplot criterium kan ook de zaak worden gemaakt voor 4 factoren, zoals te zien is in Figuur 3. De herziene MAP test gaf aan 3 factoren te herkennen in de data. De onduidelijkheid in het aantal factoren te onsluiten en de slechte fit leidde tot de beslissing meerdere items te verwijderen.

Figuur 3 Scree plot behorend bij initiële factor analyse

De volgende stellingen zijn verwijderd uit de analyse om verscheidene redenen:

- 7: 'Ik wil meer vakken dan ik nu heb.' (theoretische redenen; vermoeden van misinterpretatie).
- 8: De opdrachten in de les passen bij mijn niveau (zijn niet te moeilijk, niet te makkelijk).¹ (dubbele factorlading¹.)
- 14: 'Ik leer veel op school.' (dubbele factorladinglading)
- 16: 'De leraren leggen nieuwe woorden goed uit.' (dubbele factorladinglading)
- 26: 'Ik leer informatie op verschillende manieren opzoeken.' (geen factorlading boven .300)
- 27: 'Je leert in de klas hoe je met elkaar moet samenwerken'. (geen factorlading boven .300)
- 28: 'We praten in de klas over hoe de mensen in Nederland leven.' (geen factorlading boven .300)
- 29: In de klas praten we alleen Nederlands (Communaliteit = .165)

¹ Dat was wanneer het verschil tussen twee factorladingen van $a > .300$ de factorladingen een maximale grootte had van $\Delta_a = |.03|$

De overgebleven stellingen zijn uiteindelijk wederom in een exploratieve analyse ingevoerd, welke 6 factoren heeft onderscheiden. Deze oplossing had een verklaarde variantie $R^2 = 41.77\%$. De analyse voldeed aan de voorwaarden van sfericiteit (Bartlett's test: $\chi^2(561) = 14394.52, p < .001$) en Sampling Adequacy (KMO = .951). De Pattern Matrix ter omschrijving van de oplossing is weergegeven in Tabel 1.

Tabel 1 Pattern matrix voor Exploratieve Factor analyse met Promax rotatie

#	Stelling	Factor					
		1	2	3	4	5	6
31	De leraren vragen aan mij of ik de lessen ook begrijp.	0,771					
32	De leraren leggen de lesstof goed uit.	0,735					
37	De mentor zorgt ervoor dat ik mij prettig voel in de klas.	0,718					
38	Mijn mentor heeft altijd tijd voor mij.	0,696					
36	Mijn leraar ziet wanneer het niet zo goed met mij gaat.	0,578					
30	De leraren helpen mij in de les als ik iets niet begrijp.	0,534					
35	Ik leer hoe ik problemen moet oplossen.	0,437					
34	Als ik een probleem heb, weet ik waar ik naar toe moet op school.	0,393					
33	De lessen die ik krijg zijn niet te moeilijk, maar ook niet te makkelijk.	0,355					
11	De leraren bespreken met mij hoe ik de opdrachten gemaakt heb.	0,330					
42	Mijn ouders/verzorgers komen naar de ouderavond of oudermiddag.		0,723				
40	Mijn ouders/verzorgers weten hoe het met me gaat op school.		0,695				
43	Mijn ouders/verzorgers hebben contact met school.		0,683				
41	Mijn ouders/verzorgers vragen mij wat er gebeurt op school.		0,600				
39	Mijn mentor spreekt met mijn ouders/verzorgers over hoe het met me gaat op school.		0,484				
1	Ik vind het leuk op school.			0,781			
4	De school organiseert leuke activiteiten. (schoolfeesten, musea, uitstapjes)			0,575			
2	Er zijn duidelijke regels op school.			0,445			
18	Ik voel me veilig op school.			0,439			
3	De leraren letten erop dat wij goed met elkaar omgaan.			0,414			
5	Op deze school heeft iedereen respect voor elkaar.			0,403			
6	De opdrachten in de les begrijp ik.				0,678		
10	Ik durf in de klas vragen te stellen.				0,580		
15	De leraren houden rekening met mijn taalniveau.				0,469		
9	De leraren zeggen tegen mij dat ik het goed doe.				0,443		
17	Ik vind het tempo waarin ik Nederlands leer goed.				0,426		
13	Ik kan op school laten zien wat ik kan.				0,354		
12	Ik ben tevreden over mijn resultaten.				0,350		
23	De leraar helpt mij om duidelijk te maken wie ik ben, wat ik kan en wat ik wil.					0,849	
24	De leraar helpt mij om duidelijk te maken welke mogelijkheden er zijn voor mij in de toekomst.					0,746	
22	De leraar helpt mij met het zoeken naar een vervolgopleiding.					0,600	
25	De leraren leggen mij uit hoe ik het best kan leren.					0,463	
19	Ik word gepest op school.						0,704
21	Ik word op school gediscrimineerd.						0,523

Uit de factoranalyse blijkt dat er nogal wat stellingen verplaatst dienen te worden naar andere domeinen dan voorheen. In Tabel 2 is een overzicht weergegeven van welke stellingen naar welk domein gaan.

Tabel 2 overzicht van stellingen

#	Stelling	Oude domein	Nieuwe Domein
31	De leraren vragen aan mij of ik de lessen ook begrijp.	Didactisch Handelen	Ondersteuning
32	De leraren leggen de lesstof goed uit.	Didactisch Handelen	Ondersteuning
37	De mentor zorgt ervoor dat ik mij prettig voel in de klas.	Mentor	Ondersteuning
38	Mijn mentor heeft altijd tijd voor mij.	Mentor	Ondersteuning
36	Mijn leraar ziet wanneer het niet zo goed met mij gaat.	Zorgbegeleiding	Ondersteuning
30	De leraren helpen mij in de les als ik iets niet begrijp.	Didactisch Handelen	Ondersteuning
35	Ik leer hoe ik problemen moet oplossen.	Zorgbegeleiding	Ondersteuning
34	Als ik een probleem heb, weet ik waar ik naar toe moet op school.	Zorgbegeleiding	Ondersteuning
33	De lessen die ik krijg zijn niet te moeilijk, maar ook niet te makkelijk.	Didactisch Handelen	Ondersteuning
11	De leraren bespreken met mij hoe ik de opdrachten gemaakt heb.	Resultaten	Ondersteuning
42	Mijn ouders/verzorgers komen naar de ouderavond of oudermiddag.	Betrokkenheid ouders	Betrokkenheid Ouders
40	Mijn ouders/verzorgers weten hoe het met me gaat op school.	Betrokkenheid ouders	Betrokkenheid Ouders
43	Mijn ouders/verzorgers hebben contact met school.	Betrokkenheid ouders	Betrokkenheid Ouders
41	Mijn ouders/verzorgers vragen mij wat er gebeurt op school.	Betrokkenheid ouders	Betrokkenheid Ouders
39	Mijn mentor spreekt met mijn ouders/verzorgers over hoe het met me gaat op school.	Mentor	Betrokkenheid Ouders
1	Ik vind het leuk op school.	Schoolklimaat	Schoolklimaat
4	De school organiseert leuke activiteiten. (schoolfeesten, musea, uitstapjes)	Schoolklimaat	Schoolklimaat
2	Er zijn duidelijke regels op school.	Schoolklimaat	Schoolklimaat
18	Ik voel me veilig op school.	Veiligheid	Schoolklimaat
3	De leraren letten erop dat wij goed met elkaar omgaan.	Schoolklimaat	Schoolklimaat
5	Op deze school heeft iedereen respect voor elkaar.	Schoolklimaat	Schoolklimaat
6	De opdrachten in de les begrijp ik.	Leerstofaanbod	Niveau
10	Ik durf in de klas vragen te stellen.	Pedagogisch Handelen	Niveau
15	De leraren houden rekening met mijn taalniveau.	Taalverwerving	Niveau
9	De leraren zeggen tegen mij dat ik het goed doe.	Pedagogisch Handelen	Niveau
17	Ik vind het tempo waarin ik Nederlands leer goed.	Taalverwerving	Niveau
13	Ik kan op school laten zien wat ik kan.	Resultaten	Niveau
12	Ik ben tevreden over mijn resultaten.	Resultaten	Niveau
23	De leraar helpt mij om duidelijk te maken wie ik ben, wat ik kan en wat ik wil.	Studie-en beroepsoriëntatie	Motiverende rol docent
24	De leraar helpt mij om duidelijk te maken welke mogelijkheden er zijn voor mij in de toekomst.	Studie-en beroepsoriëntatie	Motiverende rol docent
22	De leraar helpt mij met het zoeken naar een vervolgonderwijs.	Studie-en beroepsoriëntatie	Motiverende rol docent
25	De leraren leggen mij uit hoe ik het best kan leren.	Studievaardigheden en werkhouding	Motiverende rol docent
19	Ik word gepest op school.	Pestindicator	Pestindicator
21	Ik word op school gediscrimineerd.	Pestindicator	Pestindicator
7	Ik wil meer vakken dan ik nu heb.	Leerstofaanbod	Vervalt
8	De opdrachten in de les passen bij mijn niveau (zijn niet te moeilijk, niet te makkelijk).	Leerstofaanbod	Vervalt
14	Ik leer veel op school.	Resultaten	Vervalt
16	De leraren leggen nieuwe woorden goed uit.	Taalverwerving	Vervalt
26	Ik leer informatie op verschillende manieren opzoeken.	Studievaardigheden en werkhouding	Vervalt
27	Je leert in de klas hoe je met elkaar moet samenwerken.	Studievaardigheden en werkhouding	Vervalt
28	We praten in de klas over hoe de mensen in Nederland leven.	Inburgering	Vervalt
29	In de klas praten we alleen Nederlands.	Inburgering	Vervalt

Bovenstaande structuur is ook getest over de data van schooljaar 2016-2017. Er is gekozen om een 'Mod indice' toe te passen, tussen de fouttermen van de stellingen 'Mijn ouders/verzorgers vragen mij wat er gebeurt op school' en 'Mijn mentor spreekt met mijn ouders/verzorgers over hoe het met me gaat op school'. Aangezien er geen sprake was van multivariate normaliteit (Multivariate Kurtosis = 320.66, C.R. = 101.65), is er gekozen voor een Asymptotically Distribution Free schattingsmethode). De Chi-kwadraat test gaf een significante uitkomst (χ^2 (511) = 1981.27 $p < .001$). De Comparative Fit Index gaf een slechte fit aan (CFI = .628). De CFI is echter ook onbetrouwbaar wanneer het nulmodel RMSEA < .158 heeft. Met een RMSEA_{independence} = .047, is dit het geval. De RMSEA gaf een sterke modelfit aan (RMSEA = .054, 90% CI [.052; .057]).

Tabel 3 Regressiecoëfficiënten voor CFA schooljaar 2016-2017

Ondersteuning	B	Std. Fout	Gestand. B	C.R.	P
Vraag 14	1,00		0,61		
Vraag 13	0,95	0,04	0,59	22,32	***
Vraag 12	1,18	0,05	0,64	24,14	***
Vraag 11	1,33	0,05	0,66	24,87	***
Vraag 10	0,76	0,03	0,61	23,21	***
Vraag 9	1,32	0,05	0,70	25,61	***
Vraag 8	1,08	0,05	0,58	22,51	***
Vraag 7	1,25	0,05	0,73	26,20	***
Vraag 6	1,08	0,04	0,74	26,76	***
Vraag 5	1,14	0,04	0,75	27,42	***
Betrokkenheid Ouders					
Vraag 37	1,00		0,67		
Vraag 38	0,86	0,03	0,71	26,25	***
Vraag 39	1,12	0,04	0,75	29,14	***
Vraag 40	1,10	0,04	0,79	27,28	***
Vraag 41	1,07	0,04	0,77	26,39	***
Schoolklimaat					
Vraag 3	1,00		0,74		
Vraag 4	0,99	0,04	0,55	25,61	***
Vraag 51	0,86	0,03	0,59	26,42	***
Vraag 30	1,21	0,04	0,72	28,28	***
Vraag 52	0,92	0,03	0,62	28,21	***
Vraag 29	1,34	0,05	0,68	25,21	***
Niveau					
Vraag 15	1,00		0,54		
Vraag 16	1,26	0,06	0,52	20,68	***
Vraag 17	1,29	0,06	0,63	21,23	***
Vraag 18	1,27	0,06	0,62	22,27	***
Vraag 19	1,29	0,07	0,59	19,88	***
Vraag 20	1,52	0,08	0,64	20,28	***
Vraag 21	1,54	0,08	0,64	20,49	***
Motiverende rol docent					
Vraag 22	1,00		0,83		
Vraag 23	1,01	0,03	0,79	40,91	***
Vraag 24	0,87	0,02	0,74	38,69	***
Vraag 25	0,88	0,03	0,79	35,78	***
Pestindicator					
Vraag 54	1,00		0,55	0,00	
Vraag 55	1,12	0,08	0,62	14,33	***

Tussentijdse conclusie op basis van de vragenlijst 'Monitoring Tevredenheid ISK-leerlingen'

De verschillende domeinen lijken veelbelovend voor het indexeren van de tevredenheid van leerlingen binnen het ISK-onderwijs.

Echter, voor de domeinen Schoolklimaat en de Pestindicator is de spoeling te dun. Deze twee domeinen dekken gezamenlijk niet alle aspecten zoals omschreven binnen de wet Sociale Veiligheid op School. Om die reden is er schooljaar 2016-2017 een extra onderzoek opgestart, met als doel om een valide en betrouwbare meting te kunnen gaan doen voor deze domeinen.

Dit wordt uitgewerkt in het [hoofdstuk](#) 'Betrouwbaarheid en Validiteit Schoolklimaat & Veiligheid'.

Betrouwbaarheid

Ondersteuning

Cronbach's α =	.85
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

In Tabel 4 staan de beschrijvende statistieken voor het domein Ondersteuning. Hierin is te zien dat de stellingen vergelijkbare gemiddelden en standaarddeviaties hebben. De stellingen verschillen enigszins in hun verdeling. Een viertal stellingen lijken linksscheef verdeeld ('De leraren vragen aan mij of ik de lessen ook begrijp.', 'De mentor zorgt ervoor dat ik mij prettig voel in de klas.', 'De leraren helpen mij in de les als ik iets niet begrijp.' en 'Als ik een probleem heb, weet ik waar ik naar toe moet op school.') met skewness en kurtosis buiten $[-1; +1]$. De overige stellingen lijken wel normaal verdeeld, door wel aan eerder genoemde voorwaarde te voldoen.

Tabel 4 Beschrijvende statistieken voor Ondersteuning

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
De leraren vragen aan mij of ik de lessen ook begrijp.	4,11	0,93	0,87	1	5	-1,09	1,11	1188
De leraren leggen de lesstof goed uit.	4,00	0,87	0,75	1	5	-0,83	0,90	1188
De mentor zorgt ervoor dat ik mij prettig voel in de klas.	3,92	1,04	1,07	1	5	-1,03	0,81	1188
Mijn mentor heeft altijd tijd voor mij.	3,78	1,10	1,20	1	5	-0,76	0,07	1188
Mijn leraar ziet wanneer het niet zo goed met mij gaat.	3,78	1,03	1,07	1	5	-0,76	0,23	1188
De leraren helpen mij in de les als ik iets niet begrijp.	4,33	0,83	0,69	1	5	-1,45	2,57	1188
Ik leer hoe ik problemen moet oplossen.	3,77	1,01	1,03	1	5	-0,85	0,51	1188
Als ik een probleem heb, weet ik waar ik naar toe moet op school.	4,02	1,06	1,11	1	5	-1,18	1,03	1188
De lessen die ik krijg zijn niet te moeilijk, maar ook niet te makkelijk.	3,84	0,97	0,94	1	5	-0,76	0,43	1188
De leraren bespreken met mij hoe ik de opdrachten gemaakt heb.	3,91	0,96	0,92	1	5	-0,83	0,46	1188

Tabel 5 geeft de betrouwbaarheid weer voor het domein Ondersteuning. Te zien is dat met een Cronbach's α = .86, er sprake is van een *goed* betrouwbare schaal conform de COTAN-criteria. Eveneens voldoen alle stellingen aan de minimale eisen van Item-Test en Item-Rest correlaties. De betrouwbaarheid kan niet verder verhoogd worden met het verwijderen van stellingen.

Tabel 5 Betrouwbaarheid voor Ondersteuning

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Ondersteuning	3,95	39,46	43,40	6,59	10	0,86
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
De leraren vragen aan mij of ik de lessen ook begrijp.	4,11	0,93	1188	0,67	0,51	0,84
De leraren leggen de lesstof goed uit.	4,00	0,87	1188	0,64	0,45	0,85
De mentor zorgt ervoor dat ik mij prettig voel in de klas.	3,92	1,04	1188	0,66	0,50	0,84
Mijn mentor heeft altijd tijd voor mij.	3,78	1,10	1188	0,56	0,40	0,85
Mijn leraar ziet wanneer het niet zo goed met mij gaat.	3,78	1,03	1188	0,56	0,33	0,85
De leraren helpen mij in de les als ik iets niet begrijp.	4,33	0,83	1188	0,59	0,42	0,85
Ik leer hoe ik problemen moet oplossen.	3,77	1,01	1188	0,55	0,35	0,85
Als ik een probleem heb, weet ik waar ik naar toe moet op school.	4,02	1,06	1188	0,55	0,34	0,85
De lessen die ik krijg zijn niet te moeilijk, maar ook niet te makkelijk.	3,84	0,97	1188	0,46	0,23	0,86
De leraren bespreken met mij hoe ik de opdrachten gemaakt heb.	3,91	0,96	1188	0,55	0,31	0,85

Sub Zorgbegeleiding

Cronbach's α =	.71
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

Vier van de stellingen van het domein Ondersteuning, vormen samen het domein 'Zorgbegeleiding'. De gegevens ten aanzien van de betrouwbaarheid staan in Tabel 6. Met een betrouwbaarheid van Cronbach's α = .71, is dit te classificeren als *Goed* betrouwbaar. De items hebben voldoen Item-Test en Item-Rest correlatie. De betrouwbaarheid is niet verder te verhogen met het verwijderen van een van de stellingen.

Tabel 6 Betrouwbaarheid voor Zorgbegeleiding

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Zorgbegeleiding	3,84	15,35	9,42	3,07	4	0,71
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Mijn mentor heeft altijd tijd voor mij.	3,78	1,10	1188	0,44	0,20	0,68
Mijn leraar ziet wanneer het niet zo goed met mij gaat.	3,78	1,03	1188	0,49	0,24	0,65
Ik leer hoe ik problemen moet oplossen.	3,77	1,01	1188	0,54	0,31	0,62
Als ik een probleem heb, weet ik waar ik naar toe moet op school.	4,02	1,06	1188	0,51	0,28	0,64

Schoolklimaat

Cronbach's α =	.74
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

De beschrijvende statistieken voor het domein Schoolklimaat staan weergegeven in Tabel 7. De meeste stellingen hebben vergelijkbare gemiddelden en standaarddeviaties. Uitzondering hierop is de laatste stelling 'Op deze school heeft iedereen respect voor elkaar'. Deze stelling heeft een lager gemiddelde dan de andere stellingen. Deze stelling wijkt net als de stellingen 'Ik vind het leuk op school' en 'De school organiseert leuke activiteiten' af van de overige stellingen qua verdeling. De drie genoemde stellingen lijken normaal verdeeld met een skewness en kurtosis tussen [-1; +1]. De andere stellingen lijken eerder linksscheef verdeeld met sterk negatieve skewness en sterk positieve kurtosis.

Tabel 7 Beschrijvende statistieken voor Schoolklimaat

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik vind het leuk op school.	3,96	1,00	1,00	1	5	-0,87	0,43	1188
De school organiseert leuke activiteiten. (schoolfeesten, musea, uitstapjes)	3,82	1,09	1,18	1	5	-0,79	0,04	1188
Er zijn duidelijke regels op school.	4,00	0,95	0,91	1	5	-1,01	1,00	1188
Ik voel me veilig op school.	3,94	1,11	1,23	1	5	-1,02	0,46	1188
De leraren letten erop dat wij goed met elkaar omgaan.	4,03	0,93	0,86	1	5	-1,00	1,04	1188
Op deze school heeft iedereen respect voor elkaar.	3,26	1,15	1,31	1	5	-0,18	-0,66	1188

Tabel 8 laat de betrouwbaarheid zien voor het Schoolklimaat. Met een Cronbach's α = .74, is dit domein als *goed* betrouwbaar te beoordelen conform de COTAN-criteria. Alle items voldoen aan de minimale waarden van Gecorrigeerde Item-Totaal correlatie en Gekwadrateerde Multipiele Correlatie. Het verwijderen van een van de vragen zal betrouwbaarheid niet verder verhogen.

Tabel 8 Betrouwbaarheid voor Schoolklimaat

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Schoolklimaat	3,84	23,02	16,81	4,10	6	0,74
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik vind het leuk op school.	3,96	1,00	1188	0,57	0,33	0,67
De school organiseert leuke activiteiten. (schoolfeesten, musea, uitstapjes)	3,82	1,09	1188	0,44	0,23	0,71
Er zijn duidelijke regels op school.	4,00	0,95	1188	0,47	0,25	0,70
Ik voel me veilig op school.	3,94	1,11	1188	0,46	0,23	0,70
De leraren letten erop dat wij goed met elkaar omgaan.	4,03	0,93	1188	0,52	0,28	0,69
Op deze school heeft iedereen respect voor elkaar.	3,26	1,15	1188	0,40	0,19	0,72

Dit domein is nog te dun qua inhoud, om alle gebieden van het waarderingskader te dekken. Daarom zal met een pilotstudie dit domein verder worden uitgebreid.

Niveau

Cronbach's α =	.77
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

Tabel 9 geeft de beschrijvende statistieken weer voor de het domein Niveau. De stellingen lijken een vergelijkbaar gemiddelde en standaarddeviatie te hebben. De verdeling van de stellingen valt binnen [-1; +1], met uitzondering van 'De leraren houden rekening met mijn taalniveau' en 'Ik vind het tempo waarin ik Nederlands leer goed.', waardoor men een normale verdeling zou aannemen. Door dat echter de meeste skewness waarden sterk negatief zijn, lijkt het toch eerder erop dat de stellingen linksscheef verdeeld zijn.

Tabel 9 Beschrijvende statistieken voor Niveau

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
De opdrachten in de les begrijp ik.	4,21	0,78	0,61	1	5	-0,87	0,88	1188
Ik durf in de klas vragen te stellen.	4,02	1,00	0,99	1	5	-0,91	0,35	1188
De leraren houden rekening met mijn taalniveau.	3,95	0,89	0,80	1	5	-0,95	1,25	1188
De leraren zeggen tegen mij dat ik het goed doe.	4,02	0,89	0,79	1	5	-0,81	0,68	1188
Ik vind het tempo waarin ik Nederlands leer goed.	3,99	0,95	0,91	1	5	-1,01	0,92	1188
Ik kan op school laten zien wat ik kan.	3,92	0,98	0,95	1	5	-0,87	0,59	1188
Ik ben tevreden over mijn resultaten.	3,71	1,02	1,04	1	5	-0,70	0,25	1188

Tabel 10 laat de betrouwbaarheid zien voor Niveau. Met een Cronbach's α = .77 is op te merken dat dit domein als *goed* betrouwbaar kan worden beoordeeld conform de criteria van het COTAN. Elke stelling voldoet aan de voorwaarde van minimale waarde van Item-Test en Item-Rest correlatie. De betrouwbaarheid kan niet verder worden verhoogd met het verwijderen van een van de stellingen.

Tabel 10 Betrouwbaarheid voor Niveau

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Niveau	3,97	27,82	18,04	4,25	7	0,77
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
De opdrachten in de les begrijp ik.	4,21	0,78	1188	0,43	0,19	0,76
Ik durf in de klas vragen te stellen.	4,02	1,00	1188	0,43	0,20	0,76
De leraren houden rekening met mijn taalniveau.	3,95	0,89	1188	0,53	0,30	0,74
De leraren zeggen tegen mij dat ik het goed doe.	4,02	0,89	1188	0,52	0,27	0,74
Ik vind het tempo waarin ik Nederlands leer goed.	3,99	0,95	1188	0,53	0,31	0,73
Ik kan op school laten zien wat ik kan.	3,92	0,98	1188	0,53	0,29	0,73
Ik ben tevreden over mijn resultaten.	3,71	1,02	1188	0,48	0,24	0,75

Motiverende rol docent

Cronbach's α =	.84
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

Tabel 11 geeft de beschrijvende statistieken weer voor de het domein Motiverende rol docent. De stellingen hebben parallelle gemiddelden en standaarddeviaties. Met uitzondering van de laatste stelling, hebben de stellingen een skewness en kurtosis van [-1; +1]. Gezien de meestal sterk negatieve waarde van skewness en matig positieve waarden van kurtosis.

Tabel 11 Beschrijvende statistieken voor Motiverende rol docent

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
De leraar helpt mij om duidelijk te maken wie ik ben, wat ik kan en wat ik wil.	3,88	1,04	1,07	1	5	-0,83	0,24	1188
De leraar helpt mij om duidelijk te maken welke mogelijkheden er zijn voor mij in de toekomst.	3,83	1,02	1,03	1	5	-0,84	0,45	1188
De leraar helpt mij met het zoeken naar een vervolgopleiding.	3,97	0,98	0,96	1	5	-0,96	0,74	1188
De leraren leggen mij uit hoe ik het best kan leren.	3,96	1,02	1,04	1	5	-1,03	0,77	1188

Tabel 12 laat de betrouwbaarheid zien voor het domein Motiverende rol docent. De Cronbach's α = .84 geeft een *goede* betrouwbaarheid weer volgens de criteria van COTAN. De stellingen voldoen aan de minimale waarde voor Item-Test en Item-Rest correlatie. De betrouwbaarheid kan niet verder verhoogd worden met het verwijderen van een van de stellingen.

Tabel 12 Betrouwbaarheid voor studievaardigheden

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Motiverende rol docent	3,91	15,64	11,00	3,32	4	0,84
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
De leraar helpt mij om duidelijk te maken wie ik ben, wat ik kan en wat ik wil.	3,88	1,04	1188	0,73	0,54	0,76
De leraar helpt mij om duidelijk te maken welke mogelijkheden er zijn voor mij in de toekomst.	3,83	1,02	1188	0,68	0,48	0,78
De leraar helpt mij met het zoeken naar een vervolgopleiding.	3,97	0,98	1188	0,62	0,40	0,81
De leraren leggen mij uit hoe ik het best kan leren.	3,96	1,02	1188	0,63	0,40	0,81

Betrokkenheid Ouders

Cronbach's α =	.80
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

Tabel 13 laat de beschrijvende statistieken zien voor het domein Betrokkenheid Ouders. Hierin is te zien dat de vijf stellingen van dit domein parallelle gemiddelden en standaarddeviaties. Vier van de vijf stellingen lijken linksscheef verdeeld met sterk negatieve skewness en positieve kurtosis. Uitzondering hierop is 'Mijn ouders/verzorgers hebben contact met de school', waarbij skewness en kurtosis wel binnen $[-1; +1]$ liggen.

Tabel 13 Beschrijvende statistieken voor Betrokkenheid Ouders

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Mijn ouders/verzorgers komen naar de ouderavond of oudermiddag.	4,02	1,12	1,25	1	5	-1,11	0,55	1188
Mijn ouders/verzorgers weten hoe het met me gaat op school.	4,14	0,99	0,99	1	5	-1,30	1,52	1188
Mijn ouders/verzorgers hebben contact met school.	3,90	1,06	1,13	1	5	-0,91	0,33	1188
Mijn ouders/verzorgers vragen mij wat er gebeurt op school.	4,05	1,05	1,11	1	5	-1,16	0,90	1188
Mijn mentor spreekt met mijn ouders/verzorgers over hoe het met me gaat op school.	3,96	1,10	1,20	1	5	-1,04	0,50	1188

In Tabel 14 is te zien dat de betrouwbaarheid voor het domein Betrokkenheid Ouders. De betrouwbaarheid van het domein valt met Cronbach's α = .80, te classificeren als *goed* conform de COTAN-criteria. Alle stellingen voldoen aan de minimale waarden voor de correlaties. Het verwijderen van een van de stellingen kan de betrouwbaarheid niet verder verhogen.

Tabel 14 Betrouwbaarheid voor Betrokkenheid Ouders

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Betrokkenheid Ouders	4,01	20,07	15,70	3,96	5	0,80
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Mijn ouders/verzorgers komen naar de ouderavond of oudermiddag.	4,02	1,12	1188	0,59	0,35	0,76
Mijn ouders/verzorgers weten hoe het met me gaat op school.	4,14	0,99	1188	0,65	0,44	0,74
Mijn ouders/verzorgers hebben contact met school.	3,90	1,06	1188	0,61	0,37	0,75
Mijn ouders/verzorgers vragen mij wat er gebeurt op school.	4,05	1,05	1188	0,53	0,34	0,78
Mijn mentor spreekt met mijn ouders/verzorgers over hoe het met me gaat op school.	3,96	1,10	1188	0,53	0,31	0,78

Betrouwbaarheid en Validiteit Schoolklimaat & Veiligheid

Constructvaliditeit

De domeinen rondom Schoolklimaat & Veiligheid zijn in een aparte pilotstudie ontwikkeld. Met ingang van de wet Sociale Veiligheid op School is er voor scholen o.a. een verplichting gekomen om de sociale veiligheid te monitoren. Dit dient gedaan te worden via een *jaarlijkse, gestandaardiseerde* en *representatieve* afname met een *gevalideerd* instrument. De monitoring moet een gedegen beeld geven, van de situatie rondom het *welbevinden*, *ervaren veiligheid* en *aantasting veiligheid* van de leerling. Het doel van de pilotstudie was om een instrument te ontwikkelen voor ISK-leerlingen, om deze gegevens valide te kunnen monitoren.

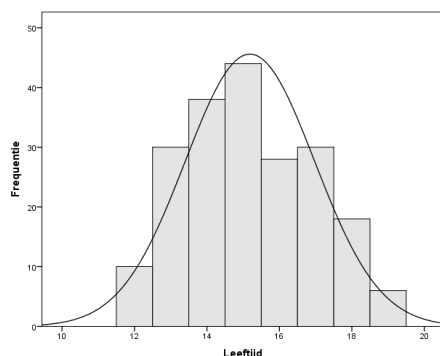
Dataselectie

In totaal hebben N = 210 scholieren de pilot vragenlijst ingevuld. Deze leerlingen waren afkomstig van 5 verschillende ISK-scholen. In totaal zijn 3 respondenten verwijderd, omdat zij meer dan 10 missende waarden op de vragen hadden. 3 respondenten zijn verwijderd wegens straightlining (hetzelfde antwoord geven op minstens 31 vragen). In de onderstaande Tabel 15 zijn enkele beschrijvende statistieken over de steekproef opgenomen. Uit elk leerjaar zijn er leerlingen aanwezig. Er is hierbij een lichte overrepresentatie van leerjaren 3 en 4. Verder is te zien dat de verdeling tussen jongens en meisjes redelijk gelijkwaardig is (50.5% jongens vs 49.5% meisjes). De gemiddelde leeftijd bedraagt M = 15.11 (SD = 1.43). De verdeling van leeftijd lijkt normaal, zoals te zien is in Figuur 4.

Tabel 15 Beschrijvende statistieken

School	Leerjaar			Geslacht				Leeftijd	
	1	2	3	Jongens	%	Meisjes	%	Gemiddelde	SD
1	0	24	0	14	58,3%	10	41,7%	14,54	1,79
2	0	0	18	10	55,6%	8	44,4%	14,50	0,86
3	63	0	0	31	49,2%	32	50,8%	14,00	1,26
4	0	75	0	38	50,7%	37	49,3%	16,20	1,58
5	24	0	0	10	41,7%	14	58,3%	16,29	1,68
Totaal	87	99	18	103	50,49%	101	49,51%	15,11	1,43

Figuur 4 Verdeling voor leeftijd

In Tabel 16 staan de beschrijvende statistieken voor alle stellingen in dit pilotonderzoek. In de kolom ‘% missend’, wordt voor elke stelling het percentage weergegeven van leerlingen die als antwoord

‘Weet niet/nvt’ hebben ingevuld. Voor al deze vragen is een missing value analyse uitgevoerd. Uit Little’s MCAR Test, bleek de data ‘missing completely at random’ ($\chi^2 (289) = 308.25, p = .21$).

Tabel 16 Beschrijvende statistieken voor alle stellingen

Stelling	Bedoeld Domein	Gemiddelde	SD	Variantie	Min.	Max.	Skewness		Kurtosis		N	% Missend
							Statistiek	Std. Fout	Statistiek	Std. Fout		
Ik vind het leuk op school.	Schoolklimaat	3,79	0,99	0,98	1	5	-0,86	0,17	0,84	0,34	203	0,49%
De school organiseert leuke activiteiten.	Schoolklimaat	3,62	0,97	0,94	1	5	-0,54	0,17	0,09	0,34	202	0,98%
Er zijn duidelijke regels op school.	Schoolklimaat	3,69	1,13	1,29	1	5	-0,77	0,17	-0,09	0,34	201	1,47%
Ik voel me veilig op school.	Schoolklimaat	3,88	1,00	1,01	1	5	-0,70	0,17	-0,03	0,34	199	2,45%
De leraren letten erop dat de leerlingen goed met elkaar omgaan.	Schoolklimaat	3,77	1,07	1,14	1	5	-0,75	0,17	-0,02	0,34	199	2,45%
Op school heeft iedereen respect voor elkaar.	Schoolklimaat	3,06	1,10	1,21	1	5	-0,13	0,17	-0,48	0,34	202	0,98%
Ik word gepest op school.	Pestindicator	4,05	1,08	1,16	1	5	-1,00	0,17	0,20	0,35	195	4,41%
Ik word op school gediscrimineerd door leerlingen.	Pestindicator	4,08	1,05	1,11	1	5	-1,20	0,17	1,06	0,35	196	3,92%
De sfeer op school is leuk.	Welbevinden	3,57	0,99	0,97	1	5	-0,54	0,17	0,18	0,34	199	2,45%
De leerlingen uit andere klassen zijn aardig.	Welbevinden	3,36	0,91	0,82	1	5	-0,40	0,18	0,42	0,35	194	4,90%
Ik ga met plezier naar school.	Welbevinden	3,47	1,09	1,20	1	5	-0,48	0,17	-0,34	0,34	204	0,00%
Ik voel me prettig op school.	Welbevinden	3,65	0,87	0,75	1	5	-0,31	0,17	0,17	0,35	196	3,92%
Ik ben vrij om mijn religie te uiten op school.	Welbevinden	4,18	0,93	0,86	1	5	-1,03	0,17	0,61	0,35	196	3,92%
Ik kan me op school kleden zoals ik wil.	Welbevinden	4,37	0,89	0,78	1	5	-1,59	0,17	2,55	0,35	197	3,43%
We hebben plezier in de klas.	Welbevinden	3,89	0,94	0,88	1	5	-0,65	0,17	0,11	0,34	201	1,47%
Ik voel me alleen op school.	Welbevinden	3,88	1,13	1,28	1	5	-0,77	0,17	-0,13	0,34	200	1,96%

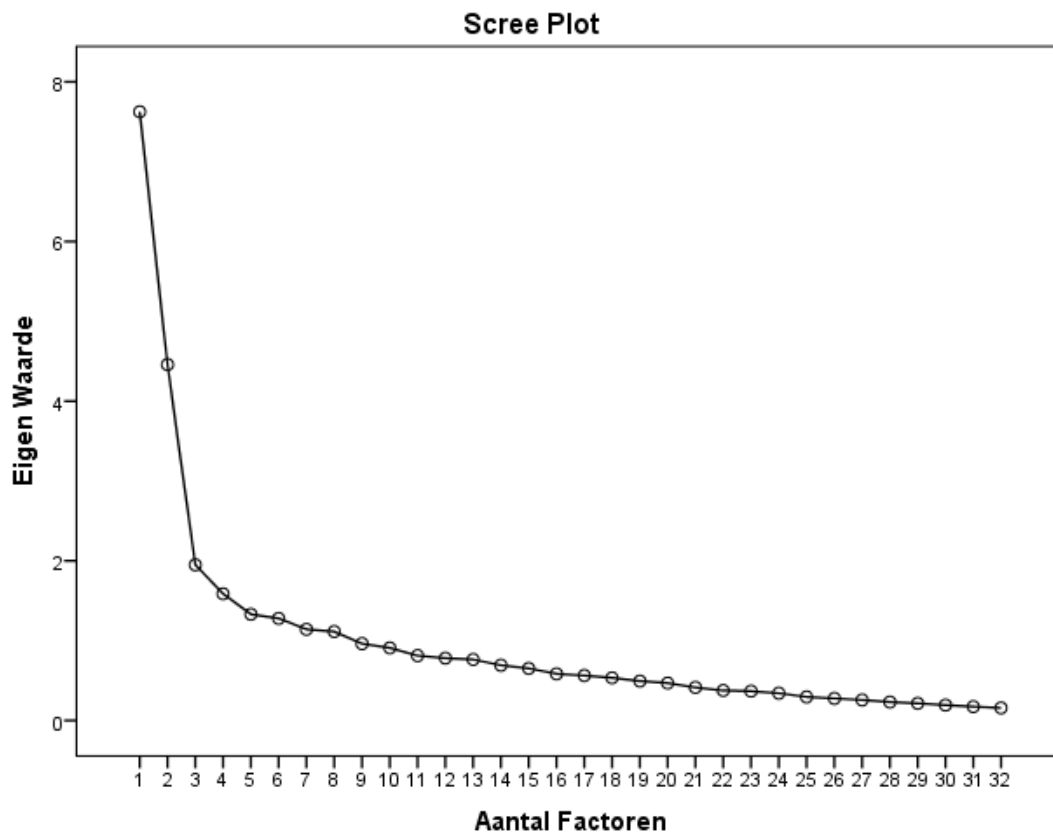
Tabel 16 Beschrijvende statistieken voor alle stellingen (vervolg)

Stelling	Bedeld Domein	Gemiddelde	SD	Variantie	Min.	Max.	Skewness		Kurtosis		N	% Missend
							Statistiek	Std. Fout	Statistiek	Std. Fout		
Ik krijg van school goede hulp bij persoonlijke problemen.	Ervaren Veiligheid	3,62	1,07	1,14	1	5	-0,74	0,18	0,09	0,36	182	10,78%
Ik mag op school mijn mening geven.	Ervaren Veiligheid	3,98	0,98	0,95	1	5	-0,92	0,17	0,51	0,34	199	2,45%
Mijn klasgenoten zijn voorzichtig met de spullen van een ander.	Ervaren Veiligheid	3,41	1,03	1,05	1	5	-0,35	0,18	-0,33	0,35	189	7,35%
Mijn klasgenoten zorgen ervoor dat de klas en de school netjes blijven.	Ervaren Veiligheid	3,32	1,08	1,16	1	5	-0,32	0,18	-0,33	0,35	192	5,88%
De schoolregels worden eerlijk toegepast.	Ervaren Veiligheid	3,51	1,08	1,17	1	5	-0,57	0,18	-0,19	0,35	188	7,84%
De schoolregels zijn voor alle leerlingen hetzelfde.	Ervaren Veiligheid	4,01	1,07	1,13	1	5	-0,98	0,17	0,33	0,35	195	4,41%
Ik weet waar ik naartoe kan als ik gepest wordt.	Ervaren Veiligheid	3,86	1,06	1,13	1	5	-0,87	0,18	0,06	0,36	186	8,82%
Iedereen leeft de regels na.	Ervaren Veiligheid	3,27	1,02	1,04	1	5	-0,31	0,18	-0,10	0,35	187	8,33%
Ik ben dit schooljaar gepest op het internet door leerlingen van deze school.	Aantasting Veiligheid	4,28	1,06	1,13	1	5	-1,55	0,18	1,72	0,35	192	5,88%
Ik ben dit schooljaar expres pijn gedaan op school.	Aantasting Veiligheid	3,90	1,16	1,34	1	5	-0,91	0,18	0,03	0,35	193	5,39%
Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit mijn klas.	Aantasting Veiligheid	4,04	1,09	1,20	1	5	-1,07	0,18	0,45	0,35	193	5,39%
Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit andere klassen.	Aantasting Veiligheid	3,95	1,13	1,28	1	5	-1,03	0,17	0,30	0,35	195	4,41%
Ik ben dit schooljaar bedreigd op school.	Aantasting Veiligheid	4,05	1,12	1,26	1	5	-1,09	0,18	0,34	0,35	187	8,33%
Dit schooljaar zijn spullen van mij gestolen op school.	Aantasting Veiligheid	3,75	1,36	1,85	1	5	-0,84	0,17	-0,55	0,34	201	1,47%
Dit schooljaar zijn er spullen van mij expres kapot gemaakt door leerlingen van deze school.	Aantasting Veiligheid	4,01	1,11	1,24	1	5	-1,23	0,17	0,94	0,34	198	2,94%
Ik word op school gediscrimineerd door leraren.	Aantasting Veiligheid	4,05	1,25	1,57	1	5	-1,23	0,17	0,47	0,35	197	3,43%

Segmentatieprocedure

Voor de controle van de constructvaliditeit en de eerste selectie van stellingen, is de data ingevoerd in een Factoranalyse met Promax rotatie. Op basis van Kaiser's Criterium ($\lambda > 1$), werden 8 factoren onderscheiden. De Scree plot in Figuur 5 laat zien dat 3 factoren geëxtraheerd zouden moeten worden. Het Revised MAP-criterium laat ook een factor structuur zien van 3 factoren (kleinste gemiddelde tot 4^e macht partiële correlatie, $\text{part}^4 = .0007$).

Figuur 5 Scree plot voor factoranalyse met alle 32 stellingen

Op basis van het MAP criterium, het Scree criterium, de wetenschap dat Kaiser's criterium het aantal factoren regelmatig overschat, en de aansluiting bij de theoretische achtergrond, is een exploratieve factoranalyse uitgevoerd met een geforceerde factoroplossing van 3 factoren. De resultaten hiervan zijn weergegeven in onderstaande Tabel 17.

Tabel 17 Geroteerde Factoroplossing

	Communaliteit	1	2	3
Ik vind het leuk op school.	0,512			0,627
De school organiseert leuke activiteiten.	0,372		0,364	0,340
Er zijn duidelijke regels op school.	0,390			0,677
Ik voel me veilig op school.	0,450			0,442
De leraren letten erop dat de leerlingen goed met elkaar omgaan.	0,257		0,354	
Op school heeft iedereen respect voor elkaar.	0,433		0,550	
Ik word gepest op school.	0,522	0,717		
Ik word op school gediscrimineerd door leerlingen.	0,292	0,538		
De sfeer op school is leuk.	0,402		0,356	0,356
De leerlingen uit andere klassen zijn aardig.	0,266			0,507
Ik ga met plezier naar school.	0,585			0,784
Ik voel me prettig op school.	0,572			0,647
Ik ben vrij om mijn religie te uiten op school.	0,084			
Ik kan me op school kleden zoals ik wil.	0,069			
We hebben plezier in de klas.	0,301			0,344
Ik voel me alleen op school.	0,387	0,476		0,417
Ik krijg van school goede hulp bij persoonlijke problemen.	0,268		0,549	
Ik mag op school mijn mening geven.	0,445		0,496	
Mijn klasgenoten zijn voorzichtig met de spullen van een ander.	0,382		0,721	
Mijn klasgenoten zorgen ervoor dat de klas en de school netjes blijven.	0,430		0,681	
De schoolregels worden eerlijk toegepast.	0,379			0,626
De schoolregels zijn voor alle leerlingen hetzelfde.	0,423		0,601	
Ik weet waar ik naartoe kan als ik gepest wordt.	0,295		0,463	
Iedereen leeft de regels na.	0,157		0,317	
Ik ben dit schooljaar gepest op het internet door leerlingen van deze school.	0,560	0,750		
Ik ben dit schooljaar expres pijn gedaan op school.	0,505	0,711		
Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit mijn klas.	0,547	0,748		
Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit andere klassen.	0,540	0,736		
Ik ben dit schooljaar bedreigd op school.	0,575	0,765		
Dit schooljaar zijn spullen van mij gestolen op school.	0,185	0,393		
Dit schooljaar zijn er spullen van mij expres kapot gemaakt door leerlingen van deze school.	0,401	0,471	0,453	
Ik word op school gediscrimineerd door leraren.	0,344	0,451	0,312	

Na deze factoranalyse is in twee stappen tot een bevredigende factoroplossing gekomen. De stellingen die zijn verwijderd, zijn terug te vinden Tabel 18. Hierbij staan ook de redenen vermeld, waarom deze desbetreffende factor is verwijderd. Als initieel criterium is een factorlading van minstens $a > .200$ gehanteerd. Dit is een laag criterium, omdat variabelen zéér lage ladingen, de andere factorladingen naar beneden kunnen trekken. Na het verwijderen van de eerste ronde lage factorladingen, is als criterium $a < .300$ gehanteerd als criterium voor verwijdering uit verdere analyse.

Tabel 18 Stellingen die zijn verwijderd op basis van factoranalyses

Eerste ronde verwijdering	Reden
Ik ben vrij om mijn religie te uiten op school.	Factorlading $< .200$
Ik kan me op school kleden zoals ik wil.	Factorlading $< .200$
Iedereen leeft de regels na.	Factorlading $< .200$
Dit schooljaar zijn spullen van mij gestolen op school.	Factorlading $< .200$
Ik krijg van school goede hulp bij persoonlijke problemen.	Factorlading $< .300$ + Hoog missing%
Tweede Ronde verwijdering	
De leraren letten erop dat de leerlingen goed met elkaar omgaan.	Factorlading $< .300$
Ik word op school gediscrimineerd door leerlingen.	Factorlading $< .300$
De leerlingen uit andere klassen zijn aardig.	Factorlading $< .300$
We hebben plezier in de klas.	Factorlading $< .300$
Ik voel me alleen op school.	Dubbele factorlading
Ik mag op school mijn mening geven.	Dubbele factorlading
Ik weet waar ik naartoe kan als ik gepest wordt.	Factorlading $< .300$
Dit schooljaar zijn er spullen van mij expres kapot gemaakt door leerlingen van deze school.	Dubbele factorlading

De uiteindelijke factoroplossing met 3 geforceerde factoren, staat weergegeven in Tabel 19. Per factor zijn de items gesorteerd op hun factorlading. Deze factoroplossing verklaarde 45.16% van de variantie voor rotatie. De steekproef werd als geweldig beoordeeld op basis van KMO = .86. Bartlett's test van sfericiteit was eveneens significant ($\chi^2 (190) = 1064.20, p < .001$).

Tabel 19 uiteindelijke geroteerde factoroplossing

		Factor		
		1	2	3
Vraag_28	Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit andere klassen.	0,748		
Vraag_27	Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit mijn klas.	0,739		
Vraag_29	Ik ben dit schooljaar bedreigd op school.	0,734		
Vraag_25	Ik ben dit schooljaar gepest op het internet door leerlingen van deze school.	0,725		
Vraag_26	Ik ben dit schooljaar expres pijn gedaan op school.	0,704		
Vraag_7	Ik word gepest op school.	0,642		
Vraag_32	Ik word op school gediscrimineerd door leraren.	0,450		
Vraag_3	Er zijn duidelijke regels op school.		0,819	
Vraag_11	Ik ga met plezier naar school.		0,792	
Vraag_21	De schoolregels worden eerlijk toegepast.		0,703	
Vraag_12	Ik voel me prettig op school.		0,651	
Vraag_1	Ik vind het leuk op school.		0,618	
Vraag_4	Ik voel me veilig op school.		0,428	
Vraag_9	De sfeer op school is leuk.		0,404	
Vraag_2	De school organiseert leuke activiteiten.		0,358	0,320
Vraag_19	Mijn klasgenoten zijn voorzichtig met de spullen van een ander.			0,674
Vraag_20	Mijn klasgenoten zorgen ervoor dat de klas en de school netjes blijven.			0,644
Vraag_22	De schoolregels zijn voor alle leerlingen hetzelfde.			0,557
Vraag_6	Op school heeft iedereen respect voor elkaar.			0,504
Vraag_18	Ik mag op school mijn mening geven.			0,487

Factor 1 lijkt het domein Aantasting Veiligheid te representeren. Factor 2 en 3 zijn respectievelijk Ervaren Veiligheid en Welbevinden. Er is een zeer sterke correlatie tussen factor 2 en 3 ($r = .63$). Deze sterke correlatie maakt dat de factorladingen niet de leidraad zijn in het plaatsen van items onder een bepaald domein. Hierbij wordt ook gekeken naar inhoudelijke toepasbaarheid.

Betrouwbaarheid

Welbevinden

Cronbach's α =	.77
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

Voor de ontwikkeling van het domein Welbevinden zijn in eerste instantie 8 stellingen ingevoerd voor analyse. De ontwikkeling van het domein is te zien in Tabel 20. In twee stappen zijn 'Er zijn duidelijke regels op school', 'De schoolregels worden eerlijk toegepast' en 'ik voel mij veilig op school' verwijderd uit het domein. Deze drie stellingen waren initieel bedoeld voor het domein Ervaren Veiligheid en sluiten daarom ook inhoudelijk niet aan bij het domein Welbevinden.

Tabel 20 Ontwikkeling betrouwbaarheid van Welbevinden

	Combinatie 1	Combinatie 2	Combinatie 3	Combinatie 4
	Cronbach's Alfa	Cronbach's Alfa	Cronbach's Alfa	Cronbach's Alfa
	0,84	0,79	0,79	0,77
	Cronbach's Alfa indien gewist	Cronbach's Alfa indien gewist	Cronbach's Alfa indien gewist	Cronbach's Alfa indien gewist
Er zijn duidelijke regels op school.	0,82			
Ik ga met plezier naar school.	0,81	0,74	0,72	0,69
De schoolregels worden eerlijk toegepast.	0,82			
Ik voel me prettig op school.	0,81	0,74	0,74	0,70
Ik vind het leuk op school.	0,81	0,74	0,74	0,71
Ik voel me veilig op school.	0,83	0,79		
De sfeer op school is leuk.	0,83	0,77	0,78	
De school organiseert leuke activiteiten.	0,83	0,78	0,78	0,77

Tabel 21 laat de betrouwbaarheid voor Welbevinden verder uitgediept zien. Met Cronbach's α = .77 is dit domein volgens COTAN-criteria te classificeren als *goed*. De stellingen lijken parallelle gemiddelden en standaarddeviaties te hebben. Eveneens voldoen zij aan de minimale waarden voor Item-Test en Item-Rest correlaties.

Tabel 21 Betrouwbaarheid voor Welbevinden

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Welbevinden	3,65	14,59	8,85	2,98	4	0,77
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwrateerde Multipeler Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ga met plezier naar school.	3,48	1,07	194	0,64	0,44	0,69
Ik voel me prettig op school.	3,65	0,86	194	0,61	0,41	0,70
Ik vind het leuk op school.	3,82	0,96	194	0,60	0,36	0,71
De school organiseert leuke activiteiten.	3,63	0,96	194	0,47	0,22	0,77

Ervaren Veiligheid

Cronbach's α =	.72
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

Tabel 22 laat de ontwikkeling zien van het domein Ervaren Veiligheid. Bij het ontwikkelen van dit domein, kwamen er in eerste instantie 5 items uit de factoranalyse naar voren. Wegens inhoudelijke redenen is de stelling 'Ik voel me veilig' hieraan toegevoegd. Om vervolgens weer terug naar 5 stellingen te gaan, is gekozen om 'Ik mag op school mijn mening geven' verwijderd. Dit leverde een slechts geringe daling in betrouwbaarheid op.

Tabel 22 Ontwikkeling van betrouwbaarheid van Ervaren Veiligheid

	Combinatie 1 Cronbach's Alfa	Combinatie 2 Cronbach's Alfa	Combinatie 3 Cronbach's Alfa
	0,72	0,75	0,72
	Cronbach's Alfa indien gewist	Cronbach's Alfa indien gewist	Cronbach's Alfa indien gewist
Mijn klasgenoten zijn voorzichtig met de spullen van een ander.	0,68	0,72	0,66
Mijn klasgenoten zorgen ervoor dat de klas en de school netjes blijven.	0,66	0,71	0,65
De schoolregels zijn voor alle leerlingen hetzelfde.	0,67	0,72	0,69
Op school heeft iedereen respect voor elkaar.	0,67	0,71	0,66
Ik mag op school mijn mening geven.	0,68	0,72	-
Ik voel me veilig op school	-	0,72	0,68

Tabel 23 gaat verder in op de betrouwbaarheid van het domein Ervaren Veiligheid. Met Cronbach's α = .72, is deze als *goed* te typeren volgens de COTAN-criteria. Alle stellingen voldoen aan de minimale waarde voor Item-Test en Item-Rest correlatie. De stellingen lijken parallelle gemiddelden en standaarddeviaties te hebben, hoewel het gemiddelde van 'op school heeft iedereen respect voor elkaar' toch veel verschil vertoont met 'De schoolregels zijn voor alle leerlingen hetzelfde'. Het verder verwijderen van vragen zal de betrouwbaarheid onder het gewenste niveau van *goed* brengen en is daarom ook niet uitgevoerd.

Tabel 23 Betrouwbaarheid voor Ervaren Veiligheid

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Ervaren Veiligheid	3,54	17,71	12,53	3,54	5	0,72
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwdrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Mijn klasgenoten zijn voorzichtig met de spullen van een ander.	3,38	1,02	173	0,48	0,26	0,66
Mijn klasgenoten zorgen ervoor dat de klas en de school netjes blijven.	3,34	1,09	173	0,52	0,29	0,65
De schoolregels zijn voor alle leerlingen hetzelfde.	4,01	1,04	173	0,43	0,19	0,69
Op school heeft iedereen respect voor elkaar.	3,10	1,04	173	0,49	0,25	0,66
Ik voel me veilig op school.	3,88	0,98	173	0,44	0,20	0,68

Aantasting Veiligheid

Cronbach's α =	.84
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

Tabel 24 laat de ontwikkeling zien van het domein Aantasting Veiligheid. Naar aanleiding van de factoranalyse is gestart met 7 items. Vervolgens zijn de stellingen verwijderd die het minste negatieve effect hebben op de waarde van de Cronbach's α . Dit waren respectievelijk 'Ik word op school gediscrimineerd door leraren' en 'ik word gepest op school'.

Tabel 24 Ontwikkeling van betrouwbaarheid van Aantasting Veiligheid

	Combinatie 1 Cronbach's Alfa	Combinatie 2 Cronbach's Alfa	Combinatie 3 Cronbach's Alfa
	0,84	0,86	0,84
	Cronbach's Alfa indien gewist	Cronbach's Alfa indien gewist	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit andere klassen.	0,80	0,82	0,80
Ik ben dit schooljaar gepest door klasgenoten.	0,80	0,82	0,79
Ik ben dit schooljaar bedreigd op school.	0,80	0,82	0,80
Ik ben dit schooljaar gepest op het internet door leerlingen van deze school.	0,81	0,84	0,83
Ik ben dit schooljaar expres pijn gedaan op school.	0,81	0,83	0,81
Ik word gepest op school.	0,82	0,85	-
Ik word op school gediscrimineerd door leraren.	0,84	-	-

Tabel 25 gaat dieper in op de betrouwbaarheid van het domein Aantasting Veiligheid. Deze is als *goed* te typeren volgens de COTAN-criteria, met een betrouwbaarheid van Cronbach's α = .84. De stellingen lijken parallelle gemiddelden en standaarddeviaties te hebben. Eveneens voldoen zij aan de minimale waarden voor Item-Test en Item-Rest correlaties.

Tabel 25 Betrouwbaarheid van Aantasting Veiligheid

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Aantasting Veiligheid	4,10	20,51	17,96	4,24	5	0,84
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwrateerde Multiële Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit andere klassen.	3,99	1,11	171	0,66	0,44	0,80
Ik ben dit schooljaar gepest door klasgenoten.	4,10	1,10	171	0,70	0,48	0,79
Ik ben dit schooljaar bedreigd op school.	4,10	1,08	171	0,67	0,46	0,80
Ik ben dit schooljaar gepest op het internet door leerlingen van deze school.	4,31	1,05	171	0,57	0,37	0,83
Ik ben dit schooljaar expres pijn gedaan op school.	4,01	1,09	171	0,61	0,42	0,81

Cronbach's α =	.76
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

Naast het reguliere kengetal voor Aantasting Veiligheid, wat in de voorgaande paragraaf reeds is omschreven, zijn er ook drie stellingen samengevoegd om de Pestindicator te vormen. In Tabel 26 is te zien dat de betrouwbaarheid Cronbach's α = .76. Dit is te classificeren als *Goed* conform de COTAN-criteria. De stellingen bevatten voldoende Item-Test en Item-Rest correlatie. De betrouwbaarheid is niet verder te verhogen met het verwijderen van een van de stellingen.

Tabel 26 Betrouwbaarheid voor Pestindicator

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Pestindicator	4,13	12,40	7,08	2,66	3	0,76
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwrateerde Multipele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit andere klassen.	3,99	1,11	183	0,59	0,35	0,68
Ik ben dit schooljaar gepest door klasgenoten.	4,09	1,09	183	0,61	0,37	0,66
Ik ben dit schooljaar gepest op het internet door leerlingen van deze school.	4,32	1,04	183	0,58	0,34	0,70

Eindproduct

Alle bovenstaande analyses en keuzes in acht nemende, is de onderstaande vragenlijst het eindproduct. Deze vragen zullen vanaf het schooljaar 2017-2018 opgenomen worden in het onderzoek Tevredenheid Leerlingen-ISK.

Welbevinden

Ik ga met plezier naar school.

Ik voel me prettig op school.

Ik vind het leuk op school.

De school organiseert leuke activiteiten.

Ervaren Veiligheid

Mijn klasgenoten zijn voorzichtig met de spullen van een ander.

Mijn klasgenoten zorgen ervoor dat de klas en de school netjes blijven.

De schoolregels zijn voor alle leerlingen hetzelfde.

Op school heeft iedereen respect voor elkaar.

Ik voel me veilig op school.

Aantasting Veiligheid

Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit andere klassen. (p)

Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit mijn klas. (p)

Ik ben dit schooljaar bedreigd op school.

Ik ben dit schooljaar gepest op het internet door leerlingen van deze school. (p)

Ik ben dit schooljaar expres pijn gedaan op school.

Noot Stellen met een (p) vallen ook onder de Pestindicator

Samenvatting gegevens

In de onderstaande Tabel 27 is een overzicht te zien van de betrouwbaarheid per domein over de afgelopen drie schooljaren.

Tabel 27 Overzicht betrouwbaarheid van domeinen per schooljaar

	2014-2015		2015-2016		2016-2017	
Tevredenheid	Cronbach's Alfa	N	Cronbach's Alfa	N	Cronbach's Alfa	N
Ondersteuning	0,86	270	0,86	1188	0,84	984
sub Zorgbegeleiding	0,70	272	0,71	1188	0,67	984
Niveau	0,79	272	0,77	1188	0,72	984
Motiverende rol docent	0,81	273	0,84	1188	0,83	984
Betrokkenheid ouders	0,80	272	0,80	1188	0,82	984
Schoolklimaat & Veiligheid	Cronbach's Alfa	N	Cronbach's Alfa	N	Cronbach's Alfa	N
Welbevinden	-	-	-	-	0,77	194
Ervaren Veiligheid	-	-	-	-	0,72	173
Aantasting Veiligheid	-	-	-	-	0,84	171
sub Pestindicator	-	-	-	-	0,76	183

Planning schooljaar 2017-2018

Naar aanleiding van de veranderingen die zijn doorgevoerd in de afgelopen periode dienen er in het schooljaar 2017-2018 een aantal zaken gecontroleerd te worden:

- 1) Omdat de vraagvolgorde is aangepast, dienen alle domeinen opnieuw getest te moeten worden op hun betrouwbaarheidscoëfficiënten;
- 2) Er dient een confirmatieve factoranalyse uitgevoerd te worden op de vernieuwde vragenlijst in totaliteit.
- 3) Controleren of de stelling 'De lessen die ik krijg zijn niet te moeilijk, maar ook niet te makkelijk.' niet beter onder het domein Niveau kan vallen.
- 4) In het domein 'Betrokkenheid Ouders', werd in alle stellingen verwezen naar "*de leraar*". Dit is veranderd naar "*de leraren*". Er zal getest moeten worden in hoeverre dit verschil heeft gemaakt voor o.a. de betrouwbaarheidscoëfficiënten.

Literatuur

Costello, A. & Osborne, J. (2005). Best practices in exploratory factor analysis: four recommendations for getting the most from your analysis. *Practical Assessment Research & Evaluation*, 10(7).

Evers, A. Lucassen, W. Meijer, R. & Sjitsma, K (2010) COTAN beoordelingssysteem voor de kwaliteit van tests. NIP/COTAN: Amsterdam.

Field, A (2013) *Discovering Statistics using SPSS Statistics (4th edition)*. London: Sagepub.

Volledige Vragenlijst 2017-2018

#	Vraag	Domeinen
1	Ik ga met plezier naar school.	S&V: Welbevinden
2	Ik voel me prettig op school.	S&V: Welbevinden
3	Ik vind het leuk op school.	S&V: Welbevinden
4	De school organiseert leuke activiteiten. (schoolfeesten, musea, uitstapjes)	S&V: Welbevinden
5	De leraren vragen aan mij of ik de lessen ook begrijp.	Ondersteuning
6	De leraren leggen de lesstof goed uit.	Ondersteuning
7	De mentor zorgt ervoor dat ik mij prettig voel in de klas.	Ondersteuning
8	Mijn mentor heeft altijd tijd voor mij.	Ondersteuning, Zorgbegeleiding
9	Mijn leraar ziet wanneer het niet zo goed met mij gaat.	Ondersteuning, Zorgbegeleiding
10	De leraren helpen mij in de les als ik iets niet begrijp.	Ondersteuning
11	Ik leer hoe ik problemen moet oplossen.	Ondersteuning, Zorgbegeleiding
12	Als ik een probleem heb, weet ik waar ik naar toe moet op school.	Ondersteuning, Zorgbegeleiding
13	De lessen die ik krijg zijn niet te moeilijk, maar ook niet te makkelijk.	Ondersteuning
14	De leraren bespreken met mij hoe ik de opdrachten gemaakt heb.	Ondersteuning
15	De opdrachten in de les begrijp ik.	Niveau
16	Ik durf in de klas vragen te stellen.	Niveau
17	De leraren houden rekening met mijn taalniveau.	Niveau
18	De leraren zeggen tegen mij dat ik het goed doe.	Niveau
19	Ik vind het tempo waarin ik Nederlands leer goed.	Niveau
20	Ik kan op school laten zien wat ik kan.	Niveau
21	Ik ben tevreden over mijn resultaten.	Niveau
22	De leraren praten met mij over wie ik ben, wat ik kan en wat ik wil.	Motiverende rol docent
23	De leraren praten met mij over wat ik in de toekomst kan gaan doen.	Motiverende rol docent
24	De leraren helpen mij met het zoeken naar een vervolgopleiding.	Motiverende rol docent
25	De leraren leggen mij uit hoe ik het best kan leren.	Motiverende rol docent
26	Mijn klasgenoten zijn voorzichtig met de spullen van een ander.	S&V: Ervaren Veiligheid
27	Mijn klasgenoten zorgen ervoor dat de klas en de school netjes blijven.	S&V: Ervaren Veiligheid
28	De schoolregels zijn voor alle leerlingen hetzelfde.	S&V: Ervaren Veiligheid
29	Op deze school heeft iedereen respect voor elkaar.	S&V: Ervaren Veiligheid
30	Ik voel me veilig op school.	S&V: Ervaren Veiligheid
31	Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit andere klassen. [i] Pesten = als iemand heel vervelend tegen je doet. Je voelt je daardoor ongelukkig. De ander stopt er niet mee, ook niet als je erom vraagt.	Pestindicator, S&V: Aantasting Veiligheid
32	Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit mijn klas.	Pestindicator, S&V: Aantasting Veiligheid
33	Ik ben dit schooljaar bedreigd op school.	S&V: Aantasting Veiligheid
34	Ik ben dit schooljaar gepest op het internet door leerlingen van deze school.	Pestindicator, S&V: Aantasting Veiligheid
35	Ik ben dit schooljaar expres pijn gedaan op school.	S&V: Aantasting Veiligheid
36	Mijn ouders/verzorgers komen naar de ouderavond of oudermiddag.	Betrokkenheid ouders
37	Mijn ouders/verzorgers weten hoe het met me gaat op school.	Betrokkenheid ouders
38	Mijn ouders/verzorgers hebben contact met school.	Betrokkenheid ouders
39	Mijn ouders/verzorgers vragen mij wat er gebeurt op school.	Betrokkenheid ouders
40	Mijn mentor spreekt met mijn ouders/verzorgers over hoe het met me gaat op school.	Betrokkenheid ouders
41	Welk "Rapportcijfer" zou jij de school willen geven?	Rapportcijfer
42	Hier kun je iets schrijven over de school. Wat kan beter of wat vind je heel goed? Als je klaar bent, kun je op de verzendknop klikken.	Open vraag

Protocol van afname voor Tevredenheid Leerlingen isk

Inleiding

In dit protocol vindt u extra uitleg ten behoeve van de afname van het onderzoek Tevredenheid Leerlingen ISK. Om het onderzoek naar de kwaliteit van de school zo goed mogelijk te laten verlopen, dienen de omstandigheden zo gelijk mogelijk te zijn voor alle leerlingen. In dit protocol vindt u richtlijnen om dat te bevorderen, zodat de vergelijkbaarheid tussen de verschillende scholen zoveel mogelijk is gewaarborgd. Naast enkele algemene zaken over de organisatie van afname, is er ook een lijst met verklaringen per stelling opgenomen. Deze lijst geeft een overzicht van de achtergrond van de stelling en geeft de enquêteurs een handvat om de vragenlijst uit te leggen aan de leerling.

Aantal respondenten

Het advies is zoveel mogelijk leerlingen deel te laten nemen, voor zover dat mogelijk is. Er kan gebruik worden gemaakt van de [formule](#), zoals genoemd bij Externe validiteit.

Echter: Isk-scholen bevinden zich in een complexe situatie. Ten eerste bestaan veel isk-scholen uit kleine eenheden. Verder kan het aantal leerlingen in een schooljaar wisselen van bijvoorbeeld 45 in september naar 84 in februari (voorbeeld Olympia College, Country Report Nederland, p. 11). Daar komt bij dat leerlingen op verschillende niveaus instromen. Ook de taalvaardigheid van de leerlingen speelt een belangrijke rol. Het aantal jaren dat men op school zit, is ook geen maatstaf, want de ene leerling gaat sneller naar een hoger niveau dan de andere leerling. De duur van het verblijf is afhankelijk van de snelheid waarmee het Nederlands geleerd wordt en van het niveau van de leerling, en kan variëren van één tot drie jaar (Country Report Nederland, p. 16).

Uit onderzoek in Kwaliteitscholen naar aantal respondenten en percentage deelnemers bij de vragenlijst Tevredenheid Leerlingen door isk-scholen in schooljaar 2015-2016 en 2016-2017 onder 28 isk-scholen bleek de absolute respons respectievelijk 57 (17 scholen) en 64 leerlingen (21 scholen). Negen scholen zetten het onderzoek in beide schooljaren uit. Het aantal respondenten tussen het ene en het andere schooljaar laat verschillen zien van meer dan 100%.

Kortom: je kunt bij isk niet uitgaan van het totaal aantal leerlingen in een bepaald leerjaar op een bepaalde peildatum. Leerlingen met taalniveau B1 kunnen de vragenlijst invullen. De meeste stellingen zitten op of onder dat niveau, op een aantal na (zie hoofdstuk [Taalniveau](#)). Ervaring van isk-docenten leert dat veel leerlingen uitleg bij de verscheidene vragen nodig hebben. Sommige leerlingen zijn meer gebaat bij een uitleg in een 1 op 1 setting.

Het advies van Kwaliteitscholen ten aanzien van aantal leerlingen is als volgt:

1. U laat de vragenlijst binnen een bepaalde periode van twee weken invullen door leerlingen die taalniveau B1 beheersen;
2. U selecteert de leerlingen met taalniveau B1;
3. U geeft op de pagina Representativiteit bij het beheer van de vragenlijst die datum op als peildatum;
4. U ziet op de pagina of u überhaupt voldoet aan de formule van representativiteit;
5. U verantwoordt uw keuze van aantal deelnemers op de pagina Representativiteit in het veld Opmerking;
6. U doet er alles aan dat alle geselecteerde deelnemers ook de vragenlijst invullen.

Afnamecondities

De school kiest binnen de afnameperiode wanneer en hoe de leerlingen de vragenlijst invullen. Leerlingen kunnen inloggen via een uitnodiging per e-mail, of via een login en een wachtwoord. Zij kunnen de vragenlijst thuis en op school invullen. Zeker voor isk-leerlingen gaat de voorkeur ernaar uit dat de leerlingen de vragenlijst op school invullen, op die manier bestaat er regie in de grootte van de responsgroep. Bovendien kunnen zo de maximale condities voor afname worden gecreëerd, in die zin dat die voor alle leerlingen en de begeleiders min of meer gelijk is.

Link plaatsing om in te loggen

De leerlingen kunnen inloggen via een code, wachtwoord en login. Er kan een link geplaatst worden ergens op de website van de school (of elders), zodat de leerlingen alleen wachtwoord en login hoeven in te vullen.

Inloggen Kwaliteitscholen

Vaak loggen leerlingen in via een login en een wachtwoord. Het kan ook via een linkje in een e-mail.

Soms legt een school een uitleg naast de pc. Deze kunt u zelf aanpassen. Bijvoorbeeld:

Stap 1: Ga naar de site: www.kwaliteitscholen.nl en kies voor

(Het kan zijn dat de school je direct naar de schooleigen inlogpagina stuurt, dan kun je dit overslaan!)

Stap 2: Log in met loginnaam en wachtwoord.

Je moet je wachtwoorden niet door de computer laten onthouden!

Stap 3: Ga naar Vragenlijsten en klik op de vragenlijst “Tevredenheid Leerlingen ISK.”

Stap 4: Je kunt nu de vragen één voor één beantwoorden. Lees de vragen goed en klik aan wat bij jouw mening hoort.

Geef zo eerlijk mogelijk antwoord. Het onderzoek is anoniem, de school kan de antwoorden die jij hebt ingevuld niet zien.

Stap 5: Bij opmerkingen kun je nog wat schrijven als je dat wilt. Deze blijven ook anoniem.

Stap 6: Als alles goed is ingevuld, klik dan op “Verzend het ingevulde formulier”.

Let op: je kunt de vragenlijst maar één keer invullen!

Stap 7: nu kun je uitloggen (zie rechtsboven).

Bedankt voor de deelname aan dit onderzoek.

Stijl van afname

Er zijn meerdere stijlen van afname te hanteren. Welke stijl gekozen wordt, is van veel factoren afhankelijk, zoals de groepsgrootte en het taalniveau.

- Klassikaal per vraag: een begeleider heeft de regie en leest de vraag voor, waarna de leerling de vraag beantwoordt. De begeleider kan een mondelinge toelichting geven bij elke vraag, of alleen bij een aantal vooraf geselecteerde vragen, bijvoorbeeld bij de vragen die een hoger taalniveau vereisen (zie de Bijlage Taalniveau). De regie wanneer naar de volgende vraag wordt gegaan, ligt dan nog steeds bij de medewerker die dit begeleidt. Wanneer een leerling de vraag (nog) niet begrijpt, kan deze gebruik maken van de keuzemogelijkheid ‘weet niet’.

- Individuele uitleg: de leerlingen vullen zelfstandig de vragenlijst in en vragen individuele hulp wanneer dat nodig is. Dit is veelal een arbeidsintensievere methode en vereist relatief meer inspanning van de docent.

Er kan ook gebruik worden gemaakt van de auditieve optie, dat wil zeggen dat de leerlingen een koptelefoon opzetten of oortjes indoen en ze klikken op het geluidssymbooltje bij elke stelling, dan wordt de vraag voorgelezen.

- Geen uitleg: de leerlingen vullen de vragenlijst in en vullen “weet niet” in als ze het antwoord niet weten.

In de situatie van een klas met leerlingen die moeite hebben met het begrip is de keuze voor klassikaal per vraag vaak de beste optie.

Centraal afnemen

Indien u de vragenlijst centraal afneemt, bijvoorbeeld omdat u bij sommige of alle vragen een toelichting wenst te geven, vergt het invullen van de vragenlijst meer tijd. U kunt er dan voor kiezen de vragenlijst in twee sessies in te laten vullen. Als de antwoorden één voor één ingevuld worden, worden deze 7 dagen bewaard en kan de leerling, als hij binnen die tijd inlogt, verder gaan waar hij gebleven is.

Inleidende uitleg aan het begin van de les

In het kort: de begeleider legt het doel van het onderzoek uit, benadrukt dat het om een eerlijke mening gaat en dat het onderzoek anoniem is. De begeleider helpt leerlingen als ze de stelling niet begrijpen.

Bij uw inleidende uitleg is het zinvol om de volgende onderdelen aan te kaarten bij de leerlingen:

1. De resultaten worden anoniem verwerkt.

Dit betekent twee dingen:

O Ten eerste, niemand, ook de leerling zelf niet, kan na verzenden van de resultaten inzien wat de antwoorden zijn. Kwaliteitscholen staat daar als onafhankelijk onderzoeksbureau garant voor. De school kan wel de resultaten opvragen van de hele school en deze vergelijken met andere scholen, maar niet per leerling. Het is ook mogelijk een klasresultaat op te vragen.

O Ten tweede, de resultaten zijn anoniem, maar de respons kan wel worden gemonitord. Dit wil zeggen dat er wel zicht is op wie allemaal de vragenlijst wel of nog niet heeft ingevuld.

2. Als een leerling een stelling niet snapt, kan hij kiezen voor ‘weet niet’ en/of ‘nvt’. Vul anders het middelste bolletje in.

Het is (onderzoekstechnisch) niet erg als een leerling niet alle vragen snapt. Bijna elke vraag heeft een ‘weet niet’ en/of ‘nvt’ optie. Wanneer deze optie ontbreekt en de leerling snapt de vraag echt niet, dan wordt gevraagd om het middelste bolletje aan te klikken (antwoordmogelijkheid #3).

3. Licht het doel van de vragenlijst toe.

In het kort kan gezegd worden dat, als Vensters wordt gekozen, de resultaten op een openbare website worden gepubliceerd. De school gebruikt de resultaten om de kwaliteit te verbeteren. Daarover kan de school een gesprek aangaan met de ouderraad. De mentor kan de resultaten ook met de klas bespreken. Dat zal de school vooraf moeten bepalen en communiceren.

4. Leg uit welke stijl van afname u kiest.

5. Benadruk dat men niet mag overleggen met elkaar.

Leg uit wat de bedoeling is als een leerling eerder klaar is dan een andere leerling. (mag men eerder weg of moet men blijven zitten)

6. Leg uit dat als de leerling aan het eind op Verzenden moet klikken.

Communicatie en kwaliteitsbeleid, docenten erbij betrekken

Het onderzoek is gericht op de tevredenheid van leerlingen. De docenten kunnen ook worden betrokken bij het onderzoek. Zo kunnen docenten hetzelfde onderzoek invullen op Prognose & Ambitie, om zo reflectie te geven op het eigen handelen. Deze uitslag kan ingezet worden voor reflectie op het interne kwaliteitsbeleid. Eventueel kan het ook toegepast worden in jaarverslagen en/of verantwoording naar de inspectie, ouders, basisscholen en andere belanghebbende groepen.

Interpreteren van de data (zie Evaluatieformulier verderop in deze Verantwoording)

Dit is een anoniem onderzoek, opdat leerlingen ongehinderd hun mening geven over het ISK van de school. Dit onderzoek kent meerdere rapportages: Rapport Algemeen, Rapport Leerjaar en Overzicht Kengetallen. Het rapport Algemeen geeft een totaalbeeld en verschaft inzicht in hoe de school scoort op domeinen (clusters van stellingen), eventueel uitgesplitst per afdeling, team, klas etc.

Alleen de schoolbeheerder, directie en middenmanager kunnen rapporten uitdraaien, de docenten en andere gebruikers kunnen via de rechten wel inzage krijgen in het schoolresultaat en andere filters. Zij zien niet de antwoorden op de laatste gestelde open vraag. Scholen kunnen ook filteren op schoolkenmerken. Het is niet mogelijk om een individuele school als referentie te kiezen.

Het rapport Leerjaar geeft de resultaten van de leerlingen uit een geselecteerd leerjaar weer. Het is mogelijk dit rapport voor één of meerdere leerjaren al op te vragen, wanneer andere leerjaren het onderzoek nog moeten uitvoeren. Het kan hiermee dus gebruikt als tussentijdse informatie, wat ook verklaard waarom de functionaliteiten iets beperkter zijn dan het rapport Algemeen.

In het Overzicht Kengetallen kunnen de resultaten van meerdere schooljaren overzichtelijk naast elkaar worden gezet. Zo kan de schoolleiding bijvoorbeeld beoordelen in hoeverre beleidsverandering over tijd invloed hebben gehad op bepaalde aandachtgebieden. Er kan ook een overzicht van klassen worden opgevraagd. Of deelnemersgroepen, onder voorwaarde dat die groter is dan 5 leerlingen.

Uitleg en nadere toelichting per stelling

Er zit veel verschil in het taalniveau van de leerlingen. De ene leerling heeft meer moeite met de stellingen dan de ander. Dat zou van invloed kunnen zijn op de resultaten, omdat sommige leerlingen een stelling anders zouden kunnen interpreteren dan de bedoeling is. Om die reden heeft Kwaliteitscholen een toelichting geschreven bij elke stelling. Per stelling wordt eerst een korte verantwoording gegeven betreffende de intentie van de stelling in kwestie, daaronder vindt u schuingedrukt een uitleg aan leerlingen.

Indien het Taalniveau A1 is, volgt er geen extra uitleg.

1. Ik ga met plezier naar school.

(Taalniveau A2/B1)

Deze vraag combineert de gevoelens van welbevinden met ook een sterke correlatie met de ervaren veiligheid. Aandachtspunt: het is niet de vraag in hoeverre de route naar school als prettig wordt ervaren of de manier van transport prettig is. (Dus, ik ga niet met plezier naar school want ik hou niet van fietsen, is een misinterpretatie van de vraag.)

Uitleg aan leerlingen: Het gaat er bij deze vraag om of je het leuk vindt om naar school te gaan, niet omdat je het leuk vindt om naar school te reizen, maar omdat je het leuk vindt om op school te zijn. Als je met veel plezier naar school gaat, dan vul je zeer eens in. Ga je met plezier naar school dan vul je eens in. Maakt het je niet veel uit dan vul je zowel eens als oneens in. Ga je met minder plezier naar school dan vul je oneens in. Ga je echt niet met plezier naar school dan vul je zeer oneens in.

2. Ik voel mij prettig op school.

(Taalniveau A1/A2)

Deze stelling vraagt naar het algemene schoolgaande plezier van de leerlingen. In hoeverre de leerling zich comfortabel en plezierig voelt.

Uitleg aan leerlingen: In hoeverre heb je het naar je zin op school, vind je het fijn op school? Als je je heel prettig voelt op school, dan vul je 'zeer eens' in, voel je je prettig dan vul je 'eens' in. Voel je je niet zo prettig dan vul je 'oneens' in en heb je het helemaal niet prettig op school dan vul je 'zeer oneens' in. Als het je niet zoveel uitmaakt of geen keuze kunt maken, dan vul je 'zowel eens als oneens' in.

3. Ik vind het leuk op school.

(Taalniveau A1, geen uitleg.)

Deze stelling vraagt naar het algemene plezier op school van de leerlingen. In hoeverre de leerling zich comfortabel en plezierig voelt.

4. De school organiseert leuke activiteiten [i] (bijvoorbeeld schoolfeesten, uitstapjes naar musea, schoolreisjes e.d.)

(Taalniveau B2)

Bij deze stelling wordt gemeten, in hoeverre de leerlingen tevreden zijn over de extra-curriculaire activiteiten. De lijst met activiteiten kunt u in de uitleg zelf aanvullen, gezien de grote variëteit aan uitstapjes tussen verschillende scholen. Andere voorbeelden zijn: sportactiviteiten, veldwerk, bezoek van bekende Nederlander.

Uitleg aan leerlingen: staat min of meer al genoemd in het i-tje. U kunt nog extra activiteiten noemen als voorbeeld. Andere voorbeelden zijn: sportactiviteiten, veldwerk, bezoek van bekende Nederlander.

5. Leraren vragen aan mij of ik de les begrijp.

(Taalniveau A2/B1)

Het doel van deze stelling is om te meten of docenten navragen bij leerlingen of de informatie is binnengekomen.

Uitleg aan leerlingen: Als je de lessen begrijpt, dan snap je wat de docent heeft verteld en kan je de opdrachten goed maken.

6. De leraren leggen de lesstof goed uit.

(Taalniveau B1)

Het lastige bij deze stelling is het containerbegrip “Leraren”, dat moeten de leerlingen op juiste waarde weten te schatten. Als twee van de tien leraren niet goed uitleggen, kan de ene leerling dat als negatief interpreteren, de ander positief (acht van de tien leraren legt goed uit). Een school met hoge standaarden kan zeggen dat twee van de tien slecht is, een andere school kan zeggen dat dat redelijk is. En de uitleg van een docent kan voor de ene groep leerlingen begrijpelijk zijn en voor een andere groep niet. Kortom: leerlingen zullen vooral hun gevoel laten spreken en als alle leerlingen dat doen, dan krijg je in vergelijking met een benchmark en de eigen prognose en ambitie een indicatie.

Uitleg aan leerlingen: Probeer bij deze stelling (en dat is best moeilijk) je voor te stellen hoe dat in het algemeen is. Denk niet aan één leraar, maar aan alle leraren bij elkaar. Het gaat erom of je vindt dat leraren goed uitleggen, of je de uitleg snapt als je bijvoorbeeld een vraag stelt of als er iets nieuws uitgelegd wordt. Vind je dat leraren dat in het algemeen goed doen, dan vul je ‘zeer eens’ of ‘eens’ in. Vind je dat dat niet het geval is, dan vul je ‘zeer oneens’ of ‘oneens’ in. Vind je dat dat even vaak wel als niet gedaan wordt, dan kun je kiezen voor ‘zowel eens als oneens’.

7. De mentor zorgt ervoor dat ik mij prettig voel in de klas.

(Taalniveau B1)

Het is belangrijk voor leerlingen om zich geborgen te voelen binnen de klas. Hierbij is een belangrijke rol weggelegd voor de mentor.

Uitleg aan leerlingen: als je je prettig voelt in de klas, dan voel je je vrij om te doen wat goed voelt. Je kan jezelf zijn en bent niet bang voor de mening van anderen. Helpt de mentor jou om dit gevoel te krijgen in de klas? Vind je dat de mentor dat goed doet, dan vul je ‘zeer eens’ of ‘eens’ in. Vind je dat dat niet het geval is, dan vul je ‘zeer oneens’ of ‘oneens’ in. Vind je dat dat even vaak wel als niet gedaan wordt, dan kun je kiezen voor ‘zowel eens als oneens’.

8. Mijn mentor heeft altijd tijd voor mij.

(Taalniveau B1)

Uitleg aan leerlingen: kan je altijd bij de mentor terecht als je een vraag hebt? En als de mentor op dat moment even geen tijd heeft, maakt hij/zij dan snel tijd voor je? Vind je dat je altijd bij je mentor terecht kan, dan vul je ‘zeer eens’ of ‘eens’ in. Vind je dat je niet altijd bij je mentor terecht kunt komen, dan vul je ‘zeer oneens’ of ‘oneens’ in. Vind je dat dat even vaak wel als niet het geval is, dan kun je kiezen voor ‘zowel eens als oneens’.

9. Mijn leraar ziet wanneer het niet zo goed met mij gaat.

(Taalniveau B1)

Leraren zijn vaak de eerste lijn in signalering van problematiek bij jongeren. Zeker binnen het ISK kunnen jongeren allerlei problematieken hebben. Bij deze stelling gaat het erom of een leerling merkt dat een leraar aandacht voor hem/haar heeft als het niet goed gaat. Uiteraard kunnen leerlingen problemen verbergen, en soms wil men ook niet geholpen worden. Het gaat er niet om of er direct hulp wordt geboden, maar of de leerling het gevoel heeft dat hij gezien wordt als er problemen zijn.

Uitleg aan leerlingen: soms voel je je niet zo goed en ben je droevig/sip/teleurgesteld. Ziet de leraar dat? Vraagt hij dan of je erover wilt praten? Als dat gebeurt, dan vul je ‘zeer eens of ‘eens’ in. Gebeurt

dat niet, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Vind je dat het soms wel en soms niet gebeurt, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

10. De leraren helpen mij in de les als ik iets niet begrijp. (Taalniveau A2/B1)

Het is belangrijk dat docent tijdens de les aandacht schenken aan leerlingen die moeite hebben met het begrip. De focus van deze stelling is gericht op hulp tijdens de lessen, vandaar 'in de les'. Er staat niet aangegeven wie het initiatief neemt, dat kan dus zowel van de leerling zijn die om hulp vraagt en dan wel of niet geholpen wordt, of van de docent die op eigen initiatief ondersteuning biedt. De intentie is dat de leerling een soort 'gemiddelde' van alle docenten aangeeft.

Uitleg aan leerlingen: Als jij tijdens de les iets niet begrijpt, bijvoorbeeld je snapt niet hoe je een opdracht moet maken of je hebt een uitleg niet goed begrepen, kan je aan de leraren dan vragen stellen? Of helpen de leraren je ook zonder dat je het vraagt? En vind je dat de leraren jou dan verder helpen? Als de leraren je in de les helpen als je iets niet begrijpt, dan vul je 'zeer eens of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Vind je dat het soms wel en soms niet gebeurt, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

11. Ik leer hoe ik problemen moet oplossen. (Taalniveau A2/B1)

Deze stelling verwijst vooral naar problemen in persoonlijke zin, dus niet naar opdrachten (zoals wiskundige problemen). Dit is een belangrijke voorspeller voor academisch succes: het vermogen van leerlingen om zelfstandig problemen aan te pakken en op te lossen. Het gaat hierbij er niet om dat medewerkers van de school de problemen voor de leerling oplossen, maar dat de leerling leert dit zelfstandig te doen.

Uitleg aan leerlingen: als je wat problemen hebt, krijg je dan hulp hoe je die problemen kunt oplossen? Als je op school leert hoe je problemen moet oplossen, dan vul je 'zeer eens of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Vind je dat het soms wel en soms niet gebeurt, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

12. Als ik een probleem heb, weet ik waar ik naar toe moet op school. (Taalniveau B1)

Deze stelling meet in hoeverre de leerlingen de weg kunnen vinden naar de juiste ondersteuning. Dit kan een vertrouwenspersoon, zorgcoördinator, rector, etc. zijn, afhankelijk van de school.

Uitleg aan leerlingen: als je een persoonlijk probleem hebt, dan kan je hulp vragen op school. Weet jij dan bij wie je moet zijn? Vul dan 'zeer eens' of 'eens' in, heb je geen enkel idee, vul dan 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je wel een idee hebt, maar je bent er niet zeker van, kan je het middelste bolletje invullen. ('zowel eens als oneens')

13. De lessen die ik krijg zijn niet te moeilijk, maar ook niet te makkelijk. (Taalniveau B1)

Elke leerling dient zoveel mogelijk het onderwijs te krijgen dat aansluit bij het ontwikkelingsniveau van de leerling, om de motivatie zo hoog mogelijk te houden.

Uitleg aan leerling: vind je dat de lessen passen bij de dingen die je hebt geleerd? Als je de lessen véél te moeilijk of véél te makkelijk vindt, dan kan je 'zeer oneens' of 'oneens' invullen. Wanneer de lessen precies goed zijn, vul dan 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat van sommige lessen wel en andere niet, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

14. De leraren bespreken met mij hoe ik de opdrachten gemaakt heb. (Taalniveau B1)

Deze stelling bevraagt of de leerlingen vinden dat ze voldoende en adequate feedback krijgen.

Uitleg aan leerling: als je opdrachten in de les of daarbuiten hebt gemaakt, vertelt de leraar dan of je het goed of fout hebt gedaan? En vertellen ze je dan ook wat je beter kunt doen? Als de leraren dat altijd met je bespreken dan kun je 'zeer eens' invullen. Doen ze dat bijna altijd, dan vul je 'eens' in. Als de leraren dat maar een enkele keer doen, dan vul je 'oneens' in. Doe ze het nooit, dan vul je 'zeer oneens' in. Doen ze het soms, of de ene leraar wel en de andere niet, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

15. De opdrachten in de les begrijp ik. (Taalniveau A2/B1)

Uitleg aan leerlingen: als je opdrachten krijgt in de les, begrijp je dan hoe je moet beginnen? Of weet je vaak niet wat je moet doen? Als het je vaak niet weet wat je moet doen bij een opdracht in de les, vul dan 'zeer oneens' of 'oneens' in. Begrijp je de opdrachten die je in de les op krijgt, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Begrijp je het de ene keer wel en de andere keer niet, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

16. Ik durf in de klas vragen te stellen. (Taalniveau B1)

De nadruk bij deze stelling ligt op het durven. De leerling moet zich comfortabel genoeg voelen om vragen te stellen. De leerling moet niet het idee krijgen dat hij/zij de vragen niet mag stellen, omdat dit als 'domme vragen' worden ervaren.

Uitleg aan leerlingen: in de klas stel je soms een vraag. Het is belangrijk dat je dan ook durft. Als je soms bang bent, omdat iemand misschien je vraag dom vindt, vul dan 'zeer oneens' in. Wanneer je altijd je vraag durft te stellen, kan je 'zeer eens' invullen.

17. De leraren houden rekening met mijn taalniveau. (Taalniveau B1/B2)

Er zijn allerlei referentiekaders om het taalniveau te bepalen. We gaan ervan uit dat de leerlingen die de isk-vragenlijst invullen taalniveau B1 hebben. Het taalniveau van de hele vragenlijst zit tussen A2 en B1 in. In de stelling staat dat er rekening gehouden wordt met *mijn* taalniveau. In een klas met gedifferentieerde groepen betekent dit dat een docent daar rekening mee houdt.

Uitleg aan leerlingen: de leraren praten Nederlands in de klas. De ene leerling is daar al beter in dan de andere. Met deze vraag gaat het erom of je merkt dat de leraar zo Nederlands praat dat jij het begrijpt. Legt de leraar het soms anders uit, zodat jij het ook begrijpt? Of gebruiken leraren vaak te moeilijke woorden? Als de leraren rekening houden met je taalniveau, dan kun je 'zeer eens' of 'eens' invullen. Doen ze dat bijna niet of te weinig, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Doen ze het soms, of de ene leraar wel en de andere niet, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

18. De leraren zeggen tegen mij dat ik het goed doe. [i] Het gaat erom dat de leraren tegen je zeggen dat je goed je best doet. (Taalniveau A2/B1)

Dit meet niet of docenten feedback geven wanneer een leerling een opdracht goed heeft uitgevoerd, maar of de leraren motiverend zijn naar de leerlingen. Dit is een versimpeling van de stelling 'Leraren motiveren mij'. Motiveren is nog te moeilijk voor de doelgroep, vandaar deze stelling.

Uitleg aan leerlingen: zeggen de leraren tegen je dat je het goed doet op school? Dat je goed je best doet? Als de leraren tegen je zeggen dat het goed doet op school, dan kun je 'zeer eens' of 'eens' invullen. Doen ze dat bijna niet of te weinig, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Doen ze het soms, of de ene leraar wel en de andere niet, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

19. Ik vind het tempo waarin ik Nederlands leer goed. (Taalniveau A2)

Uitleg aan leerlingen: vind je dat het Nederlands leren te snel gaat? Of gaat het te langzaam? Als je het tempo precies goed vindt, vul dan 'zeer eens' of 'eens' in. Gaat het te snel of te langzaam, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Gaat het soms te snel en soms te langzaam, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

20. Ik kan op school laten zien wat ik kan. (Taalniveau A1)

Leerlingen, ook of wellicht vooral van isk, hebben allerlei verwachtingen. Soms zijn die realistisch, soms niet. Er zijn isk-scholen die van docenten verlangen dat ze hoge verwachtingen van leerlingen hebben, uit onderzoek blijkt namelijk dat dat een positief effect heeft op het leren. Deze stelling appelleert daaraan. Wordt de leerling uitgedaagd om het beste eruit te halen?

Uitleg aan leerlingen: vind je dat je op school het beste uit jezelf kan halen? Kun je laten zien wat je allemaal kunt? Of word je soms een beetje tegengehouden? Als je kan laten zien wat je kunt, vul dan 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat je niet kunt laten zien wat je kunt, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Vind je soms van wel en soms van niet, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

21. Ik ben tevreden over mijn resultaten. (Taalniveau B1)

Uitleg aan leerlingen: ben je blij met je cijfers? Als je heel tevreden bent, dan vul je 'zeer eens' in. Ben je 'gewoon' tevreden, dan vul je 'eens' in. Ben je niet zo blij met je cijfers, dan vul je oneens in en ben je helemaal niet blij met je cijfers, dan vul je 'zeer oneens' in. Ben je niet tevreden maar ook niet ontevreden, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

22. De leraren praten met mij over wie ik ben, wat ik kan en wat ik wil. (Taalniveau B1)

Deze stelling probeert te meten in hoeverre de docenten de leerlingen ondersteunen in de zelfontplooiing. In de Loopbaanoriëntatie en –begeleiding zijn de eerste twee stappen van de vijf loopbaancompetenties de kwaliteitenreflectie (wie ben ik, wat kan ik?) en de motievenreflectie (wat wil ik, wat drijft mij?). Als het goed is, zijn de leerlingen daarmee bekend.

Uitleg aan leerlingen: In de LOB-lessen wordt gesproken over wat je na het isk gaat doen, welke vervolgopleiding of welk beroep. Dan wordt er ook gesproken over de vragen: wie ben ik, wat kan ik en wat wil ik? Praten de leraren daar ook over met jou? Als je de leraren daarover met je praten, vul dan 'zeer eens' of 'eens' in. Praten de leraren daar niet me je over of heel weinig, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Vind je soms van wel en soms van niet, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

23. De leraren praten met mij over wat ik in de toekomst kan gaan doen. (Taalniveau B2)

Dit is de volgende stap in het LOP-traject, namelijk de competentie werkexploratie: welk werk past bij mij? Wat wil ik worden? Met deze stelling wordt bevraagd of de leraren dat voldoende bespreken.

Uitleg aan leerlingen: In de LOB-lessen wordt ook gesproken over welk werk bij je past en wat je later wilt worden. Praten de leraren daar ook over met jou? Als je de leraren daarover met je praten, vul dan 'zeer eens' of 'eens' in. Praten de leraren daar niet me je over of heel weinig, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Vind je soms van wel en soms van niet, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

24. De leraren helpen mij met het zoeken naar een vervolgopleiding. (Taalniveau B1)

Deze stelling is van belang voor leerlingen die begeleid worden richting een vervolgstudie. Het is de volgende stap in het LOB-traject. Voor niet alle leerlingen zal deze vraag al gelden, vandaar dat voor hen de optie niet van toepassing is toegevoegd.

Uitleg aan leerlingen van leerjaar 1 en x (zelf invullen): Deze stelling geldt niet voor jou, hier kun je 'niet van toepassing / nvt' invullen.

Uitleg aan andere leerjaren: Na de opleiding op onze school ga je naar een andere school. Bij die keuze word je geholpen door school, door je mentor en de decaan en op andere manieren. Als je vindt dat je goed begeleid wordt of bent, dan vul je 'zeer eens' in. Vind je de begeleiding wel ok, dan vul je 'eens' in. Vind je dat dat niet het geval is, dan vul je 'oneens' of 'zeer oneens' in. Ben je een beetje tevreden en een beetje ontevreden, dan vul je 'zowel eens als oneens' in. Als je niet begeleid bent, (omdat je al wist wat je wilde gaan doen bijvoorbeeld) dan kun 'niet van toepassing' invullen.

25. De leraren leggen mij uit hoe ik het best kan leren. (Taalniveau A2/B1)

De stelling refereert hier aan de persoonlijke uitleg, geen algemene uitleg aan de klas, er staat immers "leggen mij uit". Het betreft uitleg over het de manier van leren. Het ondersteunen van leerlingen in de studievaardigheden wordt veelal als veel motiverender opgevat dan overdracht van feitelijke kennis.

Uitleg aan leerlingen: Als je een opdracht moet maken of huiswerk krijgt, krijg je dan uitleg van de leraar over hoe je dat het beste kan leren? Als de leraren je uitleggen hoe je het beste kunt leren, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat leraren je niet uitleggen hoe je het beste kunt leren, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Doet de ene leraar het wel en de andere niet, of gebeurt het soms wel en soms niet, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

26. Mijn klasgenoten zijn voorzichtig met de spullen van een ander. (Taalniveau B2)

In hoeverre kan een leerling erop vertrouwen dat de klasgenoten geen spullen van elkaar stelen en/of kapot maken? Dit geeft een vertrouwensband weer tussen klasgenoten.

Uitleg aan leerlingen: Gaan je klasgenoten netjes om met jouw spullen? Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

27. Mijn klasgenoten zorgen ervoor dat de klas en de school netjes blijven. (Taalniveau B1/B2)

Contextuele theorieën suggereren dat in een nette omgeving minder norm-overschrijdend gedrag wordt geuit. Wanneer de omgeving voor de leerling netjes, verzorgd en schoon blijft, zou de leerling zich over het algemeen netter gedragen.

Uitleg aan leerlingen: Gooien de leerlingen in je klas propjes of zakjes brood op de grond, of in de prullenbak? Rapen ze het op als ze een blikje laten vallen of iets morsen? Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

28. De schoolregels zijn voor alle leerlingen hetzelfde. (Taalniveau B1/B2)

Deze stelling vraagt of de leerling de naleving van de schoolregels als eerlijk en rechtvaardig ervaart. Medewerkers hebben beperkte mogelijkheden om schoolregels op een eigen wijze toe te passen, de leerlingen dienen het gevoel te hebben dat de regels voor alle leerlingen gelijk zijn.

Uitleg aan leerlingen: Er zijn schoolregels. Vind je dat de schoolregels voor alle leerlingen gelijk zijn, dat ze voor alle leerlingen op dezelfde manier worden toegepast door de leraren? Of denk je dat er regels zijn die niet voor alle leerlingen gelden? Als je vindt dat de regels voor alle leerlingen hetzelfde zijn, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat dat niet zo is, dat er verschil wordt gemaakt tussen

de ene en de andere leerling, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

29. Op school heeft iedereen respect voor elkaar. (Taalniveau B1/B2)

Let bij deze vraag erop, dat 'iedereen' ook het personeel betekent. Dus ook het wederzijdse respect tussen docent en leerling. Er is bewust voor respect gekozen, ondanks de culturele lading die sterk kan verschillen. Daarvoor kan de uitleg soelaas bieden.

Uitleg aan leerlingen: Met "respect" wordt bedoeld dat je de ander in zijn waarde laat, dat iedereen normaal met elkaar omgaat, zowel leraren als leerlingen. Het is ok dat je bent zoals je bent, met een eigen geloof, of een ander kapsel, of andere kleding of huidskleur. Respect geef je aan elkaar, je klasgenoten en leraren, en krijg je ook van elkaar, je klasgenoten en je leraren. Als je vindt dat de leerlingen en leraren respectvol met elkaar omgaan, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat dat niet het geval is, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Vind je dat dat wel en niet het geval is, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

30. Ik voel me veilig op school. (Taalniveau A1/A2)

Het gaat hierbij om het algemene veiligheidsgevoel van de leerlingen. Dit betreft zowel de fysieke als emotionele veiligheid van de leerling. Het is niet relevant voor de leerling om mee te nemen of er daadwerkelijk incidenten zijn geweest, relevant is de ervaring van veiligheid.

Uitleg aan leerlingen: Bij deze vraag gaat het erom of je je veilig voelt in de klas, op school, met de leerlingen en de leraren. Het gaat om je gevoel van veiligheid. Voel je je heel veilig, dan vul je 'zeer eens' in. Voel je je veilig, dan vul je 'eens' in. Voel je je niet veilig, dan vul je 'zeer oneens' in. Vul je je niet echt veilig, dan vul je 'oneens' in. Weet je het niet zeker, dan vul je 'zowel eens als oneens' in.

31. Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit andere klassen. (Taalniveau B1)

Met deze vraag wordt verwezen naar pestgedrag, specifiek door leerlingen uit andere klassen. De volgende vraag betreft pestgedrag door klasgenoten.

Uitleg aan leerlingen: zeggen leerlingen die op jouw school zitten maar niet in je klas (dat is de volgende vraag) dingen tegen je om je pijn te doen? Zeggen ze vervelende dingen tegen je in de gang, of in de kantine, of buiten de school. Zijn ze niet aardig tegen je, omdat ze zich beter voelen dan jij? Als iemand een keer iets zegt, is dat nog geen pesten, maar wel als ze vaker negatief doen tegen je, bijvoorbeeld over hoe je leert of eruit ziet. Als je heel erg gepest bent, dan vul je 'zeer eens' in, als je een beetje gepest bent, dan vul je 'eens' in. Is dat niet zo, dan kun je 'zeer oneens' of 'oneens' invullen.

32. Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit mijn klas. (Taalniveau B1)

Belangrijk dat hier pestgedrag wordt gemeten door klasgenoten.

Uitleg aan leerlingen: Hier gaat het ook om het pestgedrag, maar dan door klasgenoten. Als je heel erg gepest bent door een klasgenoot of meerdere klasgenoten, dan vul je 'zeer eens' in, als je een beetje gepest bent, dan vul je 'eens' in. Is dat niet zo, dan kun je 'zeer oneens' of 'oneens' invullen.

33. Ik ben dit schooljaar bedreigd op school. [i] Bedreigen betekent dat iemand jou bang maakt, doordat ze zeggen dat ze jou pijn gaan doen, kwaad gaan doen, lastig gaan vallen, etc. (Taalniveau B1)

Bedreiging kan vanuit fysiek, verbaal of sociale context tegen een persoon, diens naasten of eigendommen.

Uitleg aan leerlingen: Bedreigen betekent dat iemand jou bang maakt, doordat ze zeggen dat ze jou of een vriend of familielid pijn gaan doen, kwaad gaan doen, lastig gaan vallen en dergelijke. Als je de afgelopen maanden bedreigd bent op school, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Als dat niet zo is, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

**34. Ik ben dit schooljaar gepest op het internet door leerlingen van deze school. [i]
Bijvoorbeeld op Facebook, Instagram, Snapchat, Whatsapp, Twitter, E-mail, Internetfora, etc. (Taalniveau B1/B2)**

Meting van digitaal pesten. Belangrijk is dat het gaat om leerling van de school, zodat de school nog mogelijkheden heeft om te interveniëren.

Uitleg aan leerlingen: het gaat om digitaal pesten, bijvoorbeeld dat andere leerlingen van je klas of de school vervelende dingen over je zeggen op Facebook, Instagram, Snapchat, Whatsapp e.d. Of vervelende foto's van je laten zien aan elkaar. Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan kun je 'zeer oneens' of 'oneens' invullen.

35. Ik ben dit schooljaar expres pijn gedaan op school. (Taalniveau B1)

Originele vraag vroeg naar mishandeling, maar dit werd beoordeeld als te moeilijk voor de doelgroep.

Uitleg aan leerlingen: het gaat er niet om dat een andere leerling je per ongeluk pijn doet, maar echt bewust en met opzet. Het gaat erom dat je dat dit schooljaar hebt meegemaakt. Zelf, dus niet om wat je bij anderen gezien hebt. Bijvoorbeeld dat iemand je knijpt of een klap of een schop geeft, met de bedoeling om je pijn te doen. Als leerlingen je expres pijn hebben gedaan, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in.

36. Tussenvraag: wonen je ouders in Nederland? Zo ja, extra setje van vragen.

37. Mijn ouders/verzorgers komen naar de ouderavond of oudermiddag. (Taalniveau B2)

Uitleg aan leerlingen: bij een ouderavond of oudermiddag, komen je ouders/verzorgers naar school om te kijken hoe het met jou gaat op school. Vaak krijgen ze hier een brief over en wordt dit ook aan jou verteld. Als jij ouders naar alle ouderavonden/oudermiddagen komen, vul dan 'zeer eens' in. Komen ze niet, dan vul je 'zeer oneens' in. Komen ze soms wel, soms niet, dan vul je 'zowel eens als oneens' in. Als je het niet weet kun je kiezen voor "weet niet".

38. Mijn ouders/verzorgers weten hoe het met me gaat op school. (Taalniveau B1)

Uitleg aan leerlingen: praat je met je ouders/verzorgers over hoe het gaat op school? Of hebben jullie het er eigenlijk nooit over? Als je met je ouders praat over wat er op school gebeurt en ze dus weten hoe het met je gaat op school, dan vul je 'zeer eens' of (iets minder vaak) 'eens' in. Vertel je weinig of niets, dan vul je 'eens' of 'zeer oneens' in. Vertel je soms iets, maar lang niet alles, dan vul je 'zowel eens als oneens' in. Als je het niet weet kun je kiezen voor "weet niet".

39. Mijn ouders/verzorgers hebben contact met school. (Taalniveau B1)

Uitleg aan leerlingen: praten jouw ouders/verzorgers met mensen van school? Zo ja, dan vul je 'zeer eens' of (iets minder vaak) 'eens' in. Is er weinig tot geen contact met school, dan vul je 'eens' of 'zeer

oneens' in. Is er een beetje contact, dan vul je 'zowel eens als oneens' in. Als je het niet weet kun je kiezen voor "weet niet".

40. Mijn ouders/verzorgers vragen mij wat er gebeurt op school. (Taalniveau B1)

Uitleg aan leerlingen: vragen jouw ouders/verzorgers uit zichzelf naar hoe het gaat op school? Bijvoorbeeld naar hoe het ging of wat je hebt geleerd? Als ze dat vaak doen, dan vul je 'zeer eens' in. Doen ze dat regelmatig, dan vul je 'eens' in. Doen ze het soms, dan vul je 'zowel eens als oneens' in. Doen ze dat bijvoorbeeld 1 keer in een half jaar, dan vul je 'oneens' in. Doen ze het nooit, dan vul je 'zeer oneens' in.

41. Mijn mentor spreekt met mijn ouders/verzorgers over hoe het met me gaat op school. (Taalniveau B1)

Uitleg aan leerlingen: praat je mentor met je ouders/verzorgers? Als dat vaak gebeurt, vul dan 'zeer eens' in. Doen ze dat nooit, vul dan 'zeer oneens' in. Doen ze het soms, dan vul je 'zowel eens als oneens' in.

42. Hier kun je iets schrijven over de school. Wat kan beter of wat vind je heel goed? Als je klaar bent, kun je op de verzendknop klikken. (Taalniveau A2/B1)

Uitleg aan leerlingen: je kunt hier alles opschrijven. Als je je naam niet opschrijft, is het anoniem, dat wil zeggen dat niemand weet dat jij het hebt ingevuld. Schrijf alleen op wat je echt meent. Als je niets te zeggen hebt, kun je op de verzendknop klikken.

Follow – up, 2 extra vragenlijsten

De informatie volgend uit dit onderzoek kan mogelijk aanleiding geven voor scholen om een verdieping te willen ten aanzien van de competenties van verscheidene studenten. Speciaal voor ISK-scholen zijn twee evaluaties voor leerlingen toegevoegd, die kunnen dienen als mogelijk follow-up van het Tevredenheid Leerlingen ISK onderzoeken:

- ISK-Werkhouding/ Studievaardigheden door docent
- ISK-Werkhouding/ Studievaardigheden Zelfevaluatie

In beide vragenlijsten kan van de leerling over tijd gevolgd worden of hij/zij vooruitgaat op bepaalde onderdelen. De vragenlijsten worden ingevuld door:

De docent

Met deze lijst kunnen docenten aangeven wat de sterke en zwakke punten zijn van de werkhouding en studievaardigheden van leerlingen. Scholen kunnen deze informatie inzetten bij het maken van belangrijke keuzes, zoals het plaatsen van leerlingen in de juiste klas. De checklist kan door docenten/mentoren worden ingevuld. De resultaten worden via een XY-rapport gepresenteerd.

De leerling

De zelfevaluatie is een spiegel van de eerder genoemde studievaardigheden van de leerlingen. Deze zelfevaluatie van de leerling kan los worden besproken met de leerling, of worden vergeleken met de evaluatie van de docent.

Resultaten van onderzoek

De resultaten kunnen met allerlei rapporten worden gedownload en worden geëxporteerd. Van al deze rapporten is uitleg beschikbaar in Kwaliteitscholen. U vindt deze uitleg als u ingelogd bent als applicatiebeheerder bij Informatie en Privacy / Handleidingen en demo's / de rubriek Resultaten:

Resultaten	Rapporten genereren: hoe kan ik resultaten exporteren? (Rapport Algemeen; Rapport XY; etc)
Resultaten	Wat houdt het Rapport Kengetallen precies in?
Resultaten	Wat zie ik bij Export Antwoorden?

Downloaden van resultaten

Er zijn twee rapporten beschikbaar gesteld die u uitleg geven over het downloaden van rapporten en lezen van resultaten:

- Rapport Algemeen (keuze met benchmark)

In de handleiding *Rapport genereren – Rapport algemeen* vindt u uitgebreide uitleg over de filters van onderzoek en de interpretatie, zie onderstaande inhoudsopgave:

Inhoud	
Rapporten in Kwaliteitscholen	2
Rapport Algemeen.....	3
De keuzes in Rapport Algemeen	4
Selectie van periode(s) (1).....	4
Opties (2).....	4
Filter schoolresultaat / benchmark (3/4).....	6
Minimum aantal respondenten voor anonimiteit.....	7
Over de rechten, specifiek van Middenmanagers / Teamleider	9
Scherf Leerlingen/ouders.....	10
Filter benchmark (4).....	12
Een rapport printen.....	14
Resultaten Lezen - achtergrondinformatie	15
Vergelijken extern - met benchmark	21
Vergelijken schoolintern	23
Schooleigen stellingen.....	24
Versiebeheer.....	25

In het hoofdstuk “Resultaten Lezen – achtergrondinformatie” kunt u lezen hoe u de resultaten kunt interpreteren. Daarin wordt ook specifiek verwezen naar een handleiding waarin uitgelegd wordt hoe de berekeningen van de domeinscores tot stand komen.

U kunt voor het vastleggen van uw evaluatie gebruikmaken van het [Evaluatieformulier](#).

- Rapport Kengetallen (interne filters, op leerjaren, klassen e.d.).

In de handleiding “Rapport Kengetallen” kunt u lezen hoe u resultaten van onderzoek kunt opvragen zonder externe benchmark. Deze optie is specifiek opgezet om snel resultaten te kunnen zien van domeinen en stellingen. Daarbij kan op verschillende gegevens gegroepeerd worden. Bij onderzoeken die door leerlingen ingevuld worden, kunt u bijvoorbeeld groeperen op klas of op schooltype. U krijgt uitleg over de anonimiteit en de verschillende mogelijkheden per gebruikersgroep (zoals een bestuur en een teamleider).

Exporteren van resultaten

Scholen zijn zelf verantwoordelijk met wie ze de resultaten delen. Er zijn twee exportmogelijkheden voor isk-scholen:

1. Inspectie van onderwijs (datadump Schoolklimaat en Veiligheid begin juli)
2. MMP / Datapas (export van resultaten voor snelle analyses en extra inzichten)

Verder is het mogelijk de resultaten te exporteren naar excel.

Er is bij Informatie ook een Excel-overzicht beschikbaar van de resultaten per leerjaar.

Evaluatieformulier Tevredenheid Leerlingen isk

We gaan er bij dit evaluatieformulier vanuit dat degenen die verantwoordelijk zijn voor bepaalde afdelingen binnen de school de Prognose & Ambitie invullen. Dat kunnen docenten zijn, teamleiders, mentoren, schoolleiding e.d. Door de Prognose & Ambitie in te zetten betreft u de strategie van de school bij de evaluatie.

Er zijn twee rapporten die gebruikt kunnen worden:

Rapport Algemeen: in dit rapport staan meerdere domeinen. Het bevat voor isk ook een uitsplitsing naar de domeinen van Schoolklimaat & veiligheid: Welbevinden, Ervaren Veiligheid en Aantasting Veiligheid. Als er gekozen is voor een visuele weergave, ziet u in het rapport de zonnetjes en wolkjes. Deze komen overeen met de grafiek percentielscore. Het kan zijn dat het domein Veiligheid een regenwolk laat zien.

U kunt bij de export van dit rapport extra filters maken en de Prognose & Ambitie erbij betrekken. U kiest in eerste instantie voor de Landelijke Benchmark. U kunt ook selecteren op allerlei interne filters, zoals schooladvies, postcodegebied. Naast deze filters op respondenten kunt u ook de hele school vergelijken met vergelijkbare scholen, denk dan aan regio, aantal inwoners van de schoollocatie, schooltype, schoolgrootte, denominatie, het bestuur en nog wat kenmerken.

Probeer vooraf een strategische keuze te maken welke filters voor de school van belang zijn. Dat kan per school en per schoolontwikkeling verschillen.

Bij Prognose & Ambitie kunt u het totaal van de respondenten selecteren, of per afdeling. In dat geval delegeert u een deel van de analyse naar het niveau van de teams.

Rapport Kengetallen: u exporteert een overzicht van de klassen en (indien van toepassing) schooltype. Ook mogelijk op deelnemersgroepen, leerjaren en klassen.

U maakt een analyse op grond van deze twee rapporten.

Er is in het onderzoek voor Tevredenheid ISK bewust gekozen voor één algemene open vraag. De antwoorden op deze open vraag staan in Rapport Algemeen, deze worden op klas gefilterd. U kunt de antwoorden naar Excel exporteren en de opmerkingen labelen of in een Wordcloud plaatsen. Wat valt u op als u de opmerkingen bekijkt? Zijn er thema's die voor de hele school gelden? Ondersteunen deze het resultaat van de gesloten vragen?

U kunt de evaluatie decentraal laten uitvoeren door teams, of vanuit de schoolleiding. U kunt ook leerlingen en ouders betrekken bij de analyse. Vaak komen deze pas in beeld om kennis te nemen van de resultaten, maar dat kan eerder. Bespreek dit met de teams die verantwoordelijk zijn voor een bepaalde afdeling en zorg voor duidelijkheid voor wat betreft de status van ieders inbreng. Bedenk dat de stellingen over de mentor persoonsgebonden zijn en dat dat soms gevoelig ligt. Een mentor kan de evaluatie van zijn klas met zijn leerlingen bespreken. Dat is niet iets voor de leerlingenraad en de ouderraad, zij kunnen wel mee-evalueren over het schoolresultaat.

Tijdens en na deze evaluaties overlegt u welke aspecten u precies communiceert met de verschillende gebruikersgroepen. Dat kan voor leerlingen en ouders op verschillende manieren.

Evaluatie stap 1, inventarisatie

Bij deze stap gaat u inventariseren. Wat zijn de aandachtspunten? Is iedereen het daarmee eens? Of zijn er belangrijke verschillen van inzicht? Bij deze stap gaat u signaleren en inventariseren.

Signalering	Geef aan om welke aspecten het gaat:
Ziet u een positief of negatief afwijkende score bij Veiligheid, in het bijzonder Welbevinden, Ervaren Veiligheid en Aantasting Veiligheid? Is er ondersteuning bij andere domeinen?	
Prognose & Ambitie	
Op welke aspecten wijkt de Prognose & Ambitie af van het resultaat van uw school? Is er een verschil per deelnemer die de P&A heeft ingevuld?	
Benchmark algemeen	
Op welke domeinen of stellingen onderscheidt uw school zich positief dan wel negatief van andere scholen?	
Filters	(indien van toepassing)
Op welke kenmerken heeft u gefilterd en op welke domeinen en stellingen onderscheidt uw school zich positief dan wel negatief?	
Klassen	
Signaleert u belangwekkende verschillen tussen de klassen van een afdeling of team?	
Open vragen	
Wat valt u vooral op als u de antwoorden op open vragen analyseert?	

Evaluatie stap 2, zoeken naar een verklaring

Hieronder kunt u de voornaamste bevindingen noteren en een verklaring geven. In de tabel staan er drie genoemd, u kunt dat uiteraard uitbreiden. Er zullen aspecten zijn die basic zijn en sowieso aandacht vragen als ze niet goed zijn (zoals Veiligheid en Pesten), andere aspecten kunt u relateren aan de ambities van uw school of uw team. Geef – indien dat van toepassing is – ook aan of iets vooral speelt bij een bepaald schooltype of een klas. Of iets structureel is of incidenteel.

Aspecten	Nadere toelichting:
Aspect 1: 	
Aspect 1: 	
Aspect 1: 	

Evaluatie stap 3, zoeken naar een oplossing

U hebt nu aangegeven (1) wat afwijkt (positief dan wel negatief) en (2) hoe dat volgens u komt. Nu is het zaak om (3) oplossingen aan te dragen. Probeer naar een realistische (SMART-geformuleerde) oplossingen te zoeken. Volgend schooljaar kunt u onderzoeken of de maatregelen effect hebben gehad.

Aspecten	Oplossing:
Aspect 1: 	
Aspect 1: 	
Aspect 1: 	

Taalniveau

Het testen van taalniveau wordt door sommigen als een hachelijke onderneming gezien. Het is niettemin een zinvolle exercitie, al was het alleen maar om scherp te blijven op de formulering en als indicatie dat een bepaalde vraag of stelling een nadere toelichting behoeft. (zie ook [hier](#)).

Kwaliteitscholen gebruikt de richtlijnen van Bureau Taal bij de ontwikkeling van de vragenlijsten (*Schrijfwijzer begrijpelijke formulieren*.) Voor controle gebruikt Kwaliteitscholen een onafhankelijke [onlinetest](#) van Accessibility die een indicatie geeft van het niveau van de *technische* leesbaarheid. Deze resultaten van deze test bij de vragenlijst Tevredenheid Leerlingen staan hieronder.

De niveaus zijn ook voorzien van een score:

A1	1
A1/A2	2
A2	3
A2/B1	4
B1	5
B1/B2	6
B2	7
B2/C1	8
C1/C2	9
C1	10

De standaardvragenlijst Tevredenheid Leerlingen ISK komt gemiddeld uit op een score van 4,74. Dat is een gemiddelde score die valt onder niveau B1.

Er zijn 3 stellingen met taalniveau B2; 7 stellingen met niveau B1/B2; 19 stellingen op niveau B1; 8 stellingen op niveau A2/B1; 1 stelling niveau A2; 2 stellingen niveau A1/A2 en 2 stellingen niveau A1.

De domeinscores van de standaardlijst en extra lijst laten het volgende beeld zien:

Nr	Vraag	Taalniveau	Domeinen	Score
1	Ik ga met plezier naar school.	A2/B1	Welbevinden	4
2	Ik voel me prettig op school.	A1/A2	Welbevinden	2
3	Ik vind het leuk op school.	A1	Welbevinden	1
4	De school organiseert leuke activiteiten. (schoolfeesten, musea, uitstapjes)	B2	Welbevinden	7
5	De leraren vragen aan mij of ik de les begrijp.	A2/B1	Ondersteuning	4
6	De leraren leggen de lesstof goed uit.	B1	Ondersteuning	5
7	De mentor zorgt ervoor dat ik mij prettig voel in de klas.	B1	Ondersteuning	5
8	Mijn mentor heeft altijd tijd voor mij.	B1	Zorgbegeleiding	5
9	Mijn leraar ziet wanneer het niet zo goed met mij gaat.	B1	Zorgbegeleiding	5
10	De leraren helpen mij in de les als ik iets niet begrijp.	A2/B1	Ondersteuning	4
11	Ik leer hoe ik problemen moet oplossen.	A2/B1	Zorgbegeleiding	4
12	Als ik een probleem heb, weet ik waar ik naar toe moet op school.	B1	Zorgbegeleiding	5
13	De lessen die ik krijg zijn niet te moeilijk, maar ook niet te makkelijk.	B1	Ondersteuning	5
14	De leraren bespreken met mij hoe ik de opdrachten gemaakt heb.	B1	Ondersteuning	5

15	De opdrachten in de les begrijp ik.	A2/B1	Niveau	4
16	Ik durf in de klas vragen te stellen.	B1	Niveau	5
17	De leraren houden rekening met mijn taalniveau.	B1/B2	Niveau	6
18	De leraren zeggen tegen mij dat ik het goed doe. [i] Het gaat erom dat de leraren tegen je zeggen dat je goed je best doet.	A2/B1	Niveau	4
19	Ik vind het tempo waarin ik Nederlands leer goed.	A2	Niveau	3
20	Ik kan op school laten zien wat ik kan.	A1	Niveau	1
21	Ik ben tevreden over mijn resultaten.	B1	Niveau	5
22	De leraren praten met mij over wie ik ben, wat ik kan en wat ik wil.	B1	Motiverende rol docent	5
23	De leraren praten met mij over wat ik in de toekomst kan gaan doen.	B2	Motiverende rol docent	5
24	De leraar helpt mij met het zoeken naar een vervolgopleiding.	B1	Motiverende rol docent	5
25	De leraren leggen mij uit hoe ik het best kan leren.	A2/B1	Motiverende rol docent	4
26	Mijn klasgenoten zijn voorzichtig met de spullen van een ander.	B2	Ervaren Veiligheid	7
27	Mijn klasgenoten zorgen ervoor dat de klas en de school netjes blijven.	B1/B2	Ervaren Veiligheid	6
28	De schoolregels zijn voor alle leerlingen hetzelfde.	B1/B2	Ervaren Veiligheid	6
29	Op deze school heeft iedereen respect voor elkaar.	B1/B2	Ervaren Veiligheid	6
30	Ik voel me veilig op school.	A1/A2	Ervaren Veiligheid	2
31	Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit andere klassen. [i] Pesten = als iemand heel vervelend tegen je doet. Je voelt je daardoor ongelukkig. De ander stopt er niet mee, ook niet als je erom vraagt.	B1/B2 (B1)	Aantasting Veiligheid	6
32	Ik ben dit schooljaar gepest door leerlingen uit mijn klas.	B1	Aantasting Veiligheid	5
33	Ik ben dit schooljaar bedreigd op school.	B1	Aantasting Veiligheid	5
34	Ik ben dit schooljaar gepest op het internet door leerlingen van deze school.	B1/B2	Aantasting Veiligheid	6
35	Ik ben dit schooljaar expres pijn gedaan op school.	B1	Aantasting Veiligheid	5
36	Wonen je ouders in Nederland?	B1	Betrokkenheid ouders	5
37	Mijn ouders/verzorgers komen naar de ouderavond of oudermiddag.	B2	Betrokkenheid ouders	7
38	Mijn ouders/verzorgers weten hoe het met me gaat op school.	B1	Betrokkenheid ouders	5
39	Mijn ouders/verzorgers hebben contact met school.	B1	Betrokkenheid ouders	5
40	Mijn ouders/verzorgers vragen mij wat er gebeurt op school.	B1	Betrokkenheid ouders	5
41	Mijn mentor spreekt met mijn ouders/verzorgers over hoe het met me gaat op school.	B1/B2	Betrokkenheid ouders	6
42	Hier kun je iets schrijven over de school. Wat kan beter of wat vind je heel goed? Als je klaar bent, kun je op de verzendknop klikken.	A2/B1	Betrokkenheid ouders	4

Versiebeheer

Datum	Aanpassing
27-11-2017	Kleine aanpassing “Resultaten van onderzoek” en “Protocol van afname” / Aantal respondenten na goedkeuring van Inspectie van Onderwijs
24-11-2017	Verantwoording afgerond
23-10-2017	Eerste versie verantwoording afgerond
01-05-2017	Aanmaken veiligheidspilot
09-03-2011	Aanmaken ‘Monitor Tevredenheid ISK’